

Комунальний заклад
«Запорізький обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»
Запорізької обласної ради

Прошу слова!

(збірник текстів виступів учасників
Міжрегіонального фестивалю ораторського мистецтва)
Частина І

Запоріжжя
2020

Комунальний заклад
«Запорізький обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»
Запорізької обласної ради

Прошу слова!

(збірник текстів виступів учасників
Міжрегіонального фестивалю ораторського мистецтва,
номінація: «Добре слово краще за багатство»)

Частина I

Запоріжжя
2020

УДК 808.5:7.092-053.(082)
ББК 83.76м.я43
B85

Упорядники:

Курінна А.Ф., доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Запорізького національного університету, член-кореспондент Української Академії Акмеології

Петрик О.В., старший викладач кафедри початкової освіти КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР

Рекомендовано науково-методичною радою КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР (протокол №5 від 24.06.2020 р.)

- B85 **Прошу слова!** (збірник текстів виступів Міжрегіонального фестивалю ораторського мистецтва, номінація: «Добре слово краще за багатство»). Частина 1 / Упорядники А.Ф. Курінна, О.В. Петрик. – Запоріжжя, 2020. – 77 с.

У збірник увійшли тексти виступів учасників Міжрегіонального фестивалю ораторського мистецтва «Заговори, щоб я тебе побачив» у номінації «Добре слово краще багатства».

**«ЗАГОВОРИ, ЩОБ Я ТЕБЕ ПОБАЧИВ»,
або три дні із життя риторичної спільноти Запорізької області**

Тринадцятий рік поспіль напередодні святкування Дня рідної мови розпочав свою роботу Міжрегіональний фестиваль ораторського мистецтва «Заговори, щоб я тебе побачив». 19.02.2020 р. приймав учасників і гостей фестивалю (дітей з вихователями та батьками) педагогічний і дитячий колектив ЗДО «Волошка» (завідувач – Дрозд А.І.), 20.02.2020 р. учнів 1-4 кл., а 21.02.2020 р. учнів 9-11 кл., конкурсантів риторичного випробування, відав колектив однодумців Запорізького багатопрофільного ліцею №99 (директор – Солдатенко О.В.).

До участі у фінальному етапі фестивалю залучились 231 здобувач дошкільної, загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад, райдержадміністрацій, міськвиконкомів, а саме з: міст Бердянська, Запоріжжя, Енергодара, Мелітополя, Токмака, Бердянського, Більмацького, Вільнянського, Великобілозерського, Веселівського, Запорізького, Оріхівського, Гуляйпільського, Кам'янсько-Дніпровського, Михайлівського, Пологівського, Приморського, Чернігівського, Якимівського районів.

Фестиваль ораторського мистецтва кожного року набуває своєї ваги, але мета заходу остается незмінною: виявлення талановитих і обдарованих дітей в жанрі ораторського мистецтва; формування риторичної особистості; виховання підростаючого покоління засобами мистецтва художнього слова; залучення фахівців до творчої співпраці з талановитими дітьми; популяризації курсу риторики в системі дошкільної та шкільної освіти; підготовки учнів ЗСО до участі у IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад, у роботі МАН; підготовки до вступу та адаптації студентської молоді до вищого навчального закладу, як фактору їх успішної соціалізації.

Організатори Фестивалю

НОМІНАЦІЯ «ДОБРЕ СЛОВО КРАЩЕ ЗА БАГАТСТВО»

ДОШКІЛЛЯ

ПАМ'ЯТНИЙ ДЕНЬ МОГО ЖИТТЯ

Бесчасна Надія,

*Заклад дошкільної освіти комбінованого
типу (ясла-садок) №81 «Бірюсінка»
Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Кузьменко Т.В.)*

Який день називають пам'ятним? Напевне, той день, коли відбулося щось важливе та цікаве, про який приємно та радісно згадувати.

Але мені лише шість років! Щоб такого пригадати?! Знаю!!! Це день, коли здійнилася моя мрія.

А мріяла я про домашню тваринку, та батьки щоразу відмовляли.

І ось, нарешті, погодилися взяти маленького пухнатика. Цей день я ніколи не забуду! Як я готувалася, як чекала його! А коли побачила це створіння, то була в захваті. На мене дивилося щось пухнасте з жовтими, великими очима. Це була любов з першого погляду!

Воркотик простий собі кіт – чорний із білими плямами. Він дуже спокійний і любить муркотіти, за що й одержав своє ім'я. Особливо голосно він муркотить, коли чує м'ясо, рибку чи ковбаску.

Одного разу ми з матусею взяли Воркотика на прогулянку.

Тільки вийшли з будинку, як побачили, що просто до нас, біжить здоровенний пес, а за ним хазяїн і голосно кричить:

– Забери швидше кота, рятуй його!

Не встигли ми озирнутися, як бачимо, що пес тікає й скавчить, а за ним – Воркотик. А хазяїн пса кричить:

– Забери швидше кота, він моєї собаку злякав! Величезний пес утік, а Воркотик усівся біля наших ніг. Ми пишалися його перемогою! Я раділа, що маю такого сміливого кота-охоронця.

Нехай кажуть, що друг людини – собака, але я упевнена, що мій кіт – кращий друг, який ніколи мене не залишить у біді.

Іноді ми сідаємо з ним вдвох і починаємо згадувати той день, коли вперше зустрілися. А може, про це згадую лише я? А він думає про щось своє?

НАШЕ МАЙБУТНЄ

Бобрakov Олексій,

дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)

№ 163 «Катруся» Запорізької міської ради

Запорізької області

(наставник: Морозова І.П.)

Я народився і живу,
цього уже нам не змінити.
Люблю я сонце і траву, люблю,
як вранці пахнуть квіти.
Батькам я вдячний за життя,
бо жити справді так чудово:
Зустріти вранішню зорю
і чути мами рідне слово.
Я підростаю швидко так,
літа летять неначе вітер.
І я замислюватись став,
як буду далі жити в світі?
Про це спитати хочу вас,
такі дорослі і поважні.
Скажіть ви до життя моє
і справді так уже уважні?
Адже майбутнє всіх дітей, онуків,
лише у вас в долонях.
Ви мудрі, знаємо про те,
он срібло вже на ваших скронях.
А ми? А в нас майбутнє є?
Люблю свою я Україну.
Але вже скільки про війну
з екранів чую без упину.
Та що війна, таких жахів
надивишся, що лячно дуже.

Хіба вам справді все одно?
Майбутнє наше вам байдуже?
Щоранку сморід в вишину,
а ми вдихаємо у груди,
В легенях пилом осіда
і залишається усюди.
Ідемо в парк, а там сміття,
ми малюки – не накидали.
Про чисте місто мова йде,
а за собою не прибрали.
В воді на річці теж біда,
якісь бактерії там бродять,
Бо із заводів у річки
непотріб різний з труб виводять.
Ліси вирубуєм не ми,
то справа знову вас, дорослих,
А ми в майбутнє ідемо,
мов пливемо та ще й на осліп.
Не можемо нічого ми,
хіба що зараз тільки вчитись,
Та на усе те майбуття
з великим страхом дивитись.
Усе у ваших у руках:
і сонце й небо незабутнє.
І соловейко у лісах.
Тож подаруйте нам майбутнє!

МІЙ САДОЧОК – ОСОБЛИВИЙ!

*Бугайова Марія,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)
комбінованого типу № 22 «Івушка»
Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Літвіненко О.І.)*

Доброго дня, шановні! Привіт дівчатка і хлопці!

Я – Марія Бугайова.

Приємно побувати в гостях у затишному і гостинному дитячому садку. У моєму садочку теж завжди раді гостям.

А ви знаєте, друзі, мій дитсадок – незвичайний, він – особливий!

Мабуть, ви здивуєтесь – як дитячий садочок може бути особливим? Вони ж всі однакові! У кожному діти зранку роблять зарядку, потім снідають, навчаються, грають та відпочивають. Згодна, це насправді так.

Але у нашого дитячого садка є справжня візитна картка. Це велика, майже до самого неба верба. Ця красуня опускає свої гілочки до землі, щоб кожного ранку привітатися з нами.

«Як дерево може бути візиткою?» – знову здивуєтесь ви. Це дерево може, тому що наш садочок називається лагідно і ласково – «ІВУШКА».

А ще у нашого садка є багато традицій, а найважливіша серед них – берегти дружбу. І не важливо, до якої групи ти щоранку поспішаєш: чи до старшої групи «Веселка», чи до середньої, чи молодшої – ми всі – друзі.

Коли малюки ясельної групи вперше приходять до дитсадка – цілий день плачуть, сумують за мамою. Це тому, що вони не навчились дружити. А ми тут, як тут – показуємо малятам, як поділитися іграшками, дружно грatisя і не сваритись! А ще ці карапузи такі безпорадні, нічогісенько самі не вміють робити. Ми допомагаємо молодшим друзьям одягатись, взуватись, навіть шнурки зав'язуємо.

А малюки з радістю підтримують нас, коли ми влаштовуємо спортивні змагання. До речі, це ще одна традиція нашого садка. Ми щомісяця змагаємося: бігаємо, стрибаємо, граємо в спортивні ігри. А перемагає завжди – дружба!

Пригадала свій садок – і стало трохи сумно. Як там зараз мої друзі? Напевне теж за мною сумують.

Мені здається, що кожен садочок має бути особливим – зі своїми традиціями і дітлахами-друзями.

Головне – пишатися своїм садочком, радіти зустрічі з друзьями і берегти дружбу. Дякую за увагу! На все добре!

ПРОПОНУЮ ПОЗНАЙОМИТИСЬ

Будко Артем,

*Великобілозерський навчально-виховний комплекс № 1
(школа-дитячий садок) Великобілозерської сільської ради
Великобілозерського району Запорізької області
(наставник: Глушко О.С.)*

Доброго дня, мене звати Артем. Я народився в селі Велика Білозерка, 6 років тому. Зараз я ходжу до дитячого садочка та вже готовуюся стати першокласником. Я – різностороння розвинена дитина. У мене є чимало занять та розваг, які мене захоплюють. Перша моя улюблена розвага – це їзда на квадроциклі, який батьки подарували мені на день народження. Розумію, що це трішки небезпечно, але я, як справжній водій, можу покатати своїх друзів та добре повеселитися. Ще я обожнюю ігри з м'ячем. Особливо попадати в баскетбольне кільце та грати в футбол з друзями. Після садочка я чекаю свого двоюрідного братика Влада, який бере мене з собою тренуватися на шкільний стадіон. Хоча я ще маленький, щоб бути членом команди, але хлопці дозволяють мені попасувати їм м'яча і навіть забити гол. Влітку я не уявляю кращої розваги, ніж плавати в басейні. Ми з сестричкою запрошуємо велику компанію та гарненько веселимося. Я розумію, що це не тільки розвага, але й гарний спосіб зміцнити свій організм. І в нас це чудово виходить. А що стосується зимових розваг, то це звичайно катання на лижах та санках. Цієї зими ми з сім'єю подорожували до Карпат, де я став на лижі і дуже пишаюся собою. Коли спускаєшся на лижах з гори – це дійсно захоплює дух. Головне, щоб розваги приносили задоволення та гарний настрій! А взагалі я активний, завзятий, енергійний хлопчик. Дякую за увагу!

МОЯ СІМ'Я

Бурлака Ксенія,

*комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Теремок»
Михайлівської селищної ради Михайлівського району
Запорізької області
(наставники: Ампілова Л.В., Бурлака Н.О.)*

Усе, що є найкраще у дитини:
Її талант, культура, доброта –
Від тата й мами йде і від родини –
Незаперечна істина свята!

Родина – це маленька ланка суспільства. Поняття «родина» для кожної людини різне, але завжди воно пов'язане з найдорожчими і рідними нам людьми. Що таке родина у моєму розумінні? Це батьки і ми – діти!

Це коли любиш ти і люблять тебе. Найрідніші люди люблять не за якісь заслуги, а просто, за те, що ти є.

А моя сім'я невеличка: мама, тато, мої два братика і я.

Ми любимо один одного, і завжди готові прийти на допомогу у важку хвилину.

У кожної сім'ї є свої традиції, дати, події та спогади, з якими пов'язані перші почуття, хвилювання.

У нас є традиція – збиратися на Великдень всією родиною і згадувати важливі події. Так приємно бачити радісні та милі обличчя моїх батьків, добри і усміхнені очі дідусів та бабусь. Мама каже, що для них з татом бачити нас радісними – це щастя!

Я поки цього не розумію, але потім обов'язково збагну цю істину під назвою – родина!

Сім'я, родина в кожного хай буде,
В ній стільки щастя, мудрості й тепла.
Живіть щасливо на землі цій, люди,
Й щоб доля ваша світлою була!

Я – ЩАСЛИВА ДИТИНА

Бут Денис,

дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)

комбінованого типу № 162 «Ведмедик»

Запорізької міської ради Запорізької області

(наставник: Усенко О.С.)

Доброго дня вам, любі друзі!

З давніх-давен і донині кажуть в нас на Україні: «Здоровенькі були!»

Я, Денис Бут! Мені вже 6 років. Мій дитячий садочок «Ведмедик», номер 162.

Хоч я ще маленький, відвертий, цікавенький, у чомусь упертий, проте я дуже щасливий.

Я – яскравий як сонце, грайливий як море, бешкетний як вітер.

Я – щаслива дитина, бо в мене є родина, яку я дуже люблю. Кожного ранку я чую мамин голос: «Прокидайся, мій маленький»

Я – щаслива дитина від того, що кожного ранку в дитячому садку мене з посмішкою зустрічають мої вихователі, яких я дуже люблю.

Я – щаслива дитина, тому що маю гарних добрих друзів. Кожного дня ми разом граємо, малюємо, будуємо казкові замки, роботів майбутнього.

А ще я буваю щасливим від того, що мені купили нову іграшку, хтось пригостив смачною цукеркою, запросили на День народження.

Я – щаслива дитина, тому що скоро наступить весна і світ заграє різними барвами. А коли прийде літо, я поїду на море і буду купатися там з ранку до вечора!

Тому я дуже щаслива дитина!

Всміхайтесь частіше. Від цього ви будете щасливіші! Усім бажаю щастя та кохання! До побачення!

Дякую за увагу!

МОЯ МРІЯ ПРО МОЮ МАМУ

Вагіна Крістіна,

дошкільний навчальний заклад № 1 імені 8 Березня

санаторного типу Мелітопольської міської ради

Запорізької області

(наставник: Слацова О.М.)

Доброго дня. Мене звати Крістіна.

Я хочу розповісти вам про найкращу, найріднішу людину на Землі – мою маму.

Я пригадую той ясний, сонячний день, коли ми з мамою надовго розлучалися. Я стояла біля великого білого автобуса і так не хотіла, щоб мама кудись їхала.

Раптом почувся голос диспетчера, я сильніше обняла матусю, думала, що не відпушу!

Автобус рушив і поїхав...

А я сиджу і чекаю дзвінка.

Ой, нарешті...!!! Чуєте..? Дзвінок..! Алло!.. Алло, мамо! Матусенько! Рідненька! Ти питаєш, як у мене справи?

У мене все добре, ходжу до садочка, відвідую театральний гурток... Нещодавно ми ставили виставу, я там грала головну роль, роль мами, наспівувала ляльці колискову, так, як ти мені колись співала, пригадуєш? До речі, у нас нова вихователька, Олена Іванівна. Вона мене хвалить, бо я добре навчилась грати в шашки. Матусю, я допомагаю бабусі... Ти питаєш, як я їй допомагаю? Так ми вчора з нею стільки вареників наліпили з різними начинками, такі, як ти любиш...

Ось, подивись... Я зібрала тобі свої малюнки, їх уже цілий альбом!

– Пригадуєш, як ми домовлялися про нові іграшки, смартфон, нові речі...

– Мені нічого не треба, тільки щоб ти була поруч!

– Матусенько! Рідненька!.. Як же я за тобою скучила...

– Повертайся скоріше додому!

Я мрію, щоб матуся завжди була поряд зі мною.

Дякую.

ПРОПОНУЮ ПОЗНАЙОМИТИСЯ

*Гаврильченко Іван,
комунальний заклад «заклад дошкільної освіти (ясла-садок)
«Сонечко» комбінованого типу Гуляйпільської міської ради
(наставники: Чапленко І.П., Вал Ю.Ю.)*

Доброго дня усім!

А ви знаєте, хто я такий? Ні? От зараз ми і познайомимося.

Мене звати Іван Гаврильченко. Мені – 6 років. Як тільки прийде 1 вересня, я піду до школи. Не можу дочекатися цього дня!

А от мама з татом дуже хвилюються, як я буду навчатися... Я ж такий непосидючий!

Народився я взимку, перед самим Новим роком. Коли лежав у колисці, проблем не було, а от як тільки зробив перші кроки – тут і почалося!

Мене ще називають якимось чудним словом – х о л е р и к!, бо у мене вистачає енергії на двох, ні на десятвох!

Коли я трішечки підріс, мене привели до дитячого садка «Сонечко». Це мій улюблений дитячий садок, бо тут я навчаюся, граюся, росту. Тут у мене купа друзів. А нещодавно з'явився новий друг – Максим Остапенко. Ми з ним граємося, іноді навіть разом пустуємо! Я сподіваюся, що наша дружба продовжиться і в школі. А тільки що з цього вийде?

Мої батьки хотуть, щоб я був дуже розумним, тому мене познайомили з учителькою англійської мови. ЇЇ звати Ірина Миколаївна.

Я уже знаю англійські слова: мазе, фазе, кет, дог.

Я, Іван Гаврильченко, люблю своє кошенятко Боню. Він такий кумедний і швидкий, як я! Коли я йду до дитячого садка, він сумує і сидить на вікні та дивиться, як я граюсь з друзями на майданчику. Бо мій будинок стоїть біля дитячого садка, а вікна виходять на наш майданчик.

У мене дружна родина. Головна у нашій родині бабуся – Алла Пилипівна. Це наша берегinya. Я її дуже люблю.

А знаєте який у мене тато? Він був на війні і захищав нашу Україну від ворогів. Зараз він працює у військкоматі.

Моя мама дуже лагідна і красива жінка. Вона працює спеціалістом по кадрах. У неї вдома дуже багато роботи і ми всі їй допомагаємо.

А ще я хочу вам по-секрету сказати про свою мрію. Я хочу стати Супергероєм, щоб допомагати усім людям Землі.

Моя мрія збувається!!!

Кому потрібна допомога?

МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА

*Гончаров Георгій,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)
«Горобинка» № 14 управління освіти
Енергодарської міської ради
(наставник: Вітовщик Ю.В.)*

Доброго дня!

Мене звать Георгій. Я приїхав з найкращого міста, з енергетичної столиці України. А називається моє місто...

А втім я пропоную вам здогадатися, як воно називається.

Нешодавно я замислився: «А чому моє улюблене місто має таку назву?» І я вирішив знайти відповідь.

Я запитував у дорослих, запитував у гуглі. І згодом зрозумів, що у кожного своя історія. Тому спробував скласти свою.

У давні часи з далеких країв відправилося декілька кораблів на пошуки нових земель. Нелегкою була їхня подорож, тому що бурями та грозами зустрів моряків старий Дніпро. Але не стало людям легше й тоді, коли стихла буря. На воду опустився густий туман, він закрив і горизонт, і річку.

Багато днів блукали в невідомості моряки. На суднах вже скінчилися припаси. Люди, слабкі та втомлені, занепали духом і покірно чекали загибелі.

Але одного ранку подув легкий рятівний вітерець. Молочна пелена туману захитається і почала повільно сповзати. Яскраві сонячні промені вдарили людям в очі, і зовсім поруч вони побачили оксамитові піщані дюни.

– Дар, дар! Божий дар! – закричали дозорні.

То була чарівна Таврія, казкова країна, де не буває суворої зими, де повітря, сповнене річної вологи та аромату трав, легке та цілюще, де зріє чудовий виноград та пахнуть троянди. Втомлені мандрівники налягли на весла та направили свої човни до берега. На благодатній землі, поруч з місцевими жителями, вони заснували своє місто, яке й назвали таким дорогим для себе словом «Дар». Поселення росло й розвивалося. Мешканці дарували свою енергію всім навколо, так і стало воно називатися Енергодар.

З тих пір місто росте й процвітає, в ньому завжди світло й тепло, бо в нашему місті розташована найбільша атомна електростанція. А найцінніший дар нашого міста – це енергія добра, любові, щастя, добробуту, здоров'я, енергія людей.

То що, ви здогадалися звідки я приїхав?

ЧОМУЧКА

*Єленваренко Кристина,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 163
«Катруся» Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Морозова І.П.)*

Добридень, я вас хочу запитати:
Бажаєте ви все на світі знати?
Я ж хочу знати про усе на світі:
Де пахощі ховаються у літі?
Чому весняна хмарка накrapає?
Чому на гілці пташечка співає?
Чому мені так хочеться стрибати,
А татку б на дивані все лежати?
І як в маленький монітор екрану
Сховали дужі хвилі океану?
Скажіть мені, чому в сороканіжки
Не так, як в мене, – дві прудкенъкі ніжки?
Чому зимою білий сніг літає,
Куди на вечір сонечко тікає?
Чому бджола так любить різні квіти,

А море хто зумів так насолити?
Хто світло серед ночі вимикає,
А в небо ясні зорі висипає?
Ех, змучили усіх мої питання,
Якби прискорить вже моє зростання.
Лягаю в ліжко, та не можу спати,
Багато чого хочу ще спитати.
Та все міне, бо виросту, а нині
Ви дайте на все відповідь дитині.
Стомилася зі мною вся родина,
Але ж така велика Україна,
Цікавого багато так усюди,
То ж запитання ще у мене будуть.
Прошу вас, ви не гнівайтесь на мене,
Бо, може, в вас росте великий вчений.

ВЕСНА

*Заболотня Мирослава,
Новомиколаївський комунальний
дошкільний навчальний заклад № 3 «Теремок»
(наставник: Кикоть Т.Б.)*

Вийду у двір. Тепло. Вулиця наша сонячна. Невже прийшла весна. Та ні...
Яблунька наша сіра, мабуть, ще спить. Підійду, зігрію гілочку:

– Тобі вже тепліше?.. Мабуть, ні. А як би я хотіла зігріти цілий світ –
подихом, поглядом. Кожним своїм кроком пробуджувати природу. Крокую, а за
мною травичка підіймається, квіти розпускаються. Оце так диво! Я думала, що
весна схожа на маленьку кучеряву дівчинку. Ні. Весна сильна, гарна, а тепла в
ній стільки, що вистачить на всіх.

Зігрілася моя гілочка, посміхнулась брунечка. І в мені є крапелька тепла, в
моєму серденьку є часточка весни. Я поділюся ними з усім світом – через
посмішку, погляд. А мої думки і почуття розіллються широкою рікою і
пробудять весну у кожнім серці. З Любов'ю цілунок від Мирослави.

БАТЬКАМ

Заборовська Ярослава,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)
комбінованого типу № 43 «Росинка»
Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Стещенко В.Ю.)

Ми, діти, мріємо і хочемо яскраві іграшки, солодощі та гарний одяг. Бажання дитини важливе для кожної матусі. Але буває так, щоб виконати наші мрії, батьки працюють далеко...

Ніч. Не сплю. Кричу: «Мамо, мамо, де ти? Мамо, де ти?» Матусю, не треба, не їдь! Побудь зі мною. Я тихенько плачу. Кожної ночі, мамо, я бачу твої очі.

Я думала, що ти біля мене, хотіла обійняти. А ти далеко... «Мамо, може, ти передумала і хочеш додому вернутися? Матусенько, мені сумно...»

І думками я обіймаю тебе.

Це нечесно, це всього лише думки. Я розумію – працювати треба...

Мамо, нічого не хочу, серденько мое плаче, до тебе хочу!

Не хочу іграшок, цукерок, тільки прийди, голубонько, хоч у снах обійми мене міцно...

Я ж маленька донечка твоя! Хворіти без тебе, мамусю, ще важче...

Повернись, будь ласка, хочу пригорнутися до тебе.

Ти далеко. Я так сумую за тобою! Я вже не дочекаюся, коли підросту хоч трохи, може, ти повернешся додому?

Мамо, ти у мене така особлива і талановита, люблю тебе сильно-сильно... Я хочу подарувати тобі щось надзвичайне або здійснити твою мрію. Але найбільше мое бажання, щоб ти була завжди усміхнена та щаслива біля мене...

Зрозумійте, нарешті, дорослі! Батьки – найдорожче, що є у дітей. Поруч, а не там десь далеко...

МОЯ СІМ'Я

Коханюк Євгенія,
комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок)
«Сонечко» комбінованого типу» Гуляйпільської міської ради
(наставник: Чапленко І.П.)

Я – гарненька розумненька дівчинка Євгенія. Я народилася у родині Коханюків. Ну хто ж їх не знає у Гуляйполі?

Моя сім'я творча і талановита. Скільки ж треба таланту та творчості, щоб народити таку дівчинку, як я!

Моя мама – Юлія Станіславівна, вона вчитель. Мій тато – Вадим Володимирович – інженер-електрик. Я дуже хочу бути схожою на них. Коли я

виросту, буду вчителем, як мама, і вчитиму дітей. А може, електриком , як тато. Цікаво, а дівчатка можуть бути електриками? Ну в мене є час подумати.

Моя сім'я вміє не тільки гарно працювати, а й гарно відпочивати. Минулого літа я з мамою і татом літала на літаку до Туреччини. Це були незабутні враження: красиве блакитне море, чисті басейни, височенні гірки, дельфінарій. Дельфіни і морські котики показали справжню виставу на воді. Цей відпочинок надовго залишиться у моїй пам'яті.

У мене є мої бабусі Люда і Валя, дідусі Вова і Стасик. Насправді вони ще молоді. Бабусі можуть стрибати на скакалці і грatisя ляльками разом зі мною, а дідусі катають мене на велосипеді і вчать грati в футбол. Мабуть, їм хотілося онука, а народилася я. Хотіли Євгена, а отримали Євгенію!

Та найголовніші у нашій родині Коханюків прадідусь Пилип та прабабуся Оля, а у Середів – прадідусь Вітя та прабабуся Клава.

Якщо намалювати наше родове дерево, то коріння внизу – це і є прадідусі і прабабусі. Стовбур – це мої дідусі та бабусі, гілочки – це мама і тато, а листочек – це я. Листочек один. (*Zitxaε*). Як сумно! Як хочеться мати братика або сестричку.

Я просила у мами і тата, але вони кажуть, що діти зараз дуже дорогі. Тому я вирішила вже зараз трохи відкладати грошей, щоб поки я виросту, завести і дівчинку, і хлопчика, а може дві дівчинки і два хлопчика. У мене є скринька, куди я складаю гроші, які мені подарували на вечерю, на день народження. Коли я виросту, у мене грошей вистачить на багатьох дітей.

Але це буде не скоро. Може, попросити тітоньку Анжелу, щоб подарувала мені братика або сестричку? Це ідея! (*Піdnіmaс вгору пальчик*).

Я дуже щаслива, що маю таку гарну родину, яку дуже люблю. Коли виросту, буду продовжувати наш рід.

Бажаю всім родинам любов'ю світитися!

ЯК Я ПРИЙШОВ У ЦЕЙ ДИВНИЙ СВІТ

Красюк Остап,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 273
«Пізнайко» Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Кісельова Н.В.)

Добридень вам, шановні слухачі!

Мене звати Остап Красюк. Мені 6 років. Я – вихованець дитячого навчального закладу № 273 «Пізнайко».

Уже давно в моєму мізку поселилася питання – як я з'явився на світ? А хіба не цікаво це знати?

Ну, в байки про капусту і лелек, які приносять малюків, я не вірю. Тому я вирішив сам знайти відповідь на це питання.

Мій друг розповідав мені про якісь «ніно» чи «нано» технології. Що воно таке, я не зрозумів, але він мені сказав, що мене витягли із пробірки. А я ніяк не можу второпати, як це можна запхати та витягти дитину із пробірки.

Потім я вирішив поспілкуватися з членами своєї родини. До речі моя родина дуже велика – мама, тато, дідусь і звичайно моя улюблена бабуся. Вона була першою, у кого я запитав: «Як я прийшов у цей дивний світ?»

Бабуся враз завмерла і навіть забула про млинці, які готовала. Тож я залишився і без млинців, і без відповіді.

О, дідусь! Він може вирішити будь-яку проблему, і відповісти на будь-які запитання. Та його відповідь була така: «Ну... е... мабуть...»

Одним словом, я нічого не зрозумів і пішов до батьків.

Від моого питання мама і тато здивовано глянули один на одного, зашарпалися, посміхнулися і сказали, що діти з'являються на світ від нашого великого кохання, від наших ніжних слів, обіймів і поцілунків.

Авжеж, вирішив я, діти приходять у цей світ від червоних щічок мами і любові тата. Зрозумів! А Ви?

Дякую за увагу!

ЧАРІВНИЙ ДІМ

*Логвинівська Дар'я,
дошкільний навчальний заклад № 30 «Світлячок»
комбінованого типу Мелітопольської міської ради
Запорізької області
(наставник: Майгутяк Н.П.)*

У нашему місті є чудо галівина. Захована вона серед велетенських будинків, а вхід до неї відомий не всім. Там знаходиться чарівний дім.

Тут із самого ранку чути передзвін веселих голосів і дуже пахне смаколиками.

Сяє напис «Світлячок». Це наш садок чарівний!

Саме сюди, щодня, мами і татусі приводять своїх маленьких, гарненьких, найдорожчих у світі діточок.

«Світлячок» – чарівний дім.

Найголовніша в цьому домі добра Завідувачка. Вона щоранку вітає малят приємною усмішкою та бажає хорошого дня.

Привітавшись, діти розбігаються по кімнатах-родзинках. Там Вихователі та їх Помічниці виховують та навчають діточок, аж поки сонечко не почне позіхати.

Тут у нас багато друзів, нам всім весело і цікаво. Діти в нашему садочку вчаться в шахи грati, з ЛЕГО будувати дивовижні печі, а іще на англійській мові розмовляти, як у самій Великобританії.

Якщо комусь важко дастися якийсь звук, то на допомогу прийде Логопединя. Вона покличе найспівочіших пташок. Кому ж, як не їм відомі всі таємниці звуків! Тому щебечуть малята, як соловейки!

Ви ще не знаєте, як вміє наша дітвора співати і танцювати, тому знавці музики свято нам швидко влаштують будь-де: на сцені, на майданчику чи в залі.

А якщо у малечі щось заболить, то вмить з'явиться «швидка допомога», це сестра самої медицини – Медсестра. Біль як рукою зніме.

А Психологиня як дмухне грайлинками-веселинками і гарний настрій не полишить більше нікого. Знову всі діти здорові та щасливі – бігають, стрибають, граються...

Ось так і живе своїм життям чарівний дім, на чудо-галявині, посеред велетенських будинків.

Сяє напис «Світлячок»! Це наш садок чарівний.

Саме тут ростуть маленькі Даринки і Миколки, Оленки і Андрійки у теплі, у догляді та турботі.

ПРОПОНУЮ ПОЗНАЙОМИТИСЬ

*Муравйова Аврора,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 228
«Срібне копитце» Запорізької міської ради
Запорізької області
(наставник: Марченюк Н.О.)*

Добрий день. Мене звуть Аврора, мені 5 років. Я живу у місті Запоріжжя.

Мої мама Іра і тато Олег назвали мене найкрасивішим ім'ям у світі. З латині перекладається як «світанок». Я народилась на світанку о п'ятій годині та зустріла своє перше сонечко гучним криком про народження. Авророю звали богиню ранкової зорі. Я дуже люблю своє ім'я. Воно красиве та рідкісне.

Вдома я живу із батьками. А ще в мене є братик Микитка. Я його дуже люблю. А ще люблю свого кота Річі. У мене є багато бабусь і дідусів. Бабуся Лєна та дід Юра живуть у Запоріжжі. Прабабуся Алла теж живе у Запоріжжі. А бабуся Катя та дід Саша живуть у Полтаві. Іноді ми до них навідуємося у гості.

Я весела та активна дівчинка. А ще маю багато друзів. Мої найліпші друзі – це Даня Орлов та Даня Фішмейстер. Вони дарують мені багато подарунків та захищають мене у садочку. Мені це дуже подобається.

Бабуся Лєна відводить мене на танці, а також я вчу англійську мову.

Коли я вдома, я люблю малювати, писати, вирізати та клейти. Також люблю гратися із своїм ляльковим будиночком. У ньому є багато меблів, дитячий майданчик поряд. На майданчику мої ляльки ЛО гойдаються, граються у пісочниці, відпочивають та п'ють чай.

А ще я люблю співати і танцювати для батьків. Я влаштовую їм концерти.

У вихідні дні ми часто ходимо на Хортицю, дивимось мультику у кінотеатрі, катаємося на ковзанці, відвідуємо театральні вистави та цирк. Я люблю плигати на батутах у Волкленді або просто гуляти на дитячому майданчику. У мене є самокат, велосипед, скейт, ролики. На усьому цьому я вміло катаюся.

Коли виросту, хочу стати балериною, тому що я дуже красиво танцюю.

МИ – УКРАЇНЦІ

Нагорний Назар,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)
комбінованого типу № 22 «Івушка»
Запорізької міської ради Запорізької області
(наставники: Токар М.С., Каптюх О.В.)

Доброго дня, шановні слухачі!
Будьмо знайомі – Назар Нагорний.

Разом з батьками я часто відвідую свою бабусю, яка живе за містом в невеличкому селищі. На подвір'ї у бабусі є справжнісінька криниця. Воду з криниці допомагає набирати великий дерев'яний журавель, яскраво пофарбований. Журавлик дуже привабливий, але якийсь сумний. З чого б йому сумувати?

Не зрозуміло, а може він сумує через те, що ніколи не зможе відлетіти разом зі справжніми птахами в далекі країни і розповісти там про свою рідну землю? Шкода мені журавлика. І пообіцяв я йому, що прийду сьогодні до цієї зали і розповім, що вже дізнався про нашу країну.

Будь ласка зверніть увагу на екран!

Якщо Вам, друзі, поталанить, як мені, подорожувати літаком, ви обов'язково відчуєте, як ваш літак поглинає блакитъ мирного, спокійного неба. А в ілюмінатор ви побачите, як вітер грає з жовто-золотими хвилями. Це не просто поля пшениці та соняшників, це – добробут нашого народу. Тому український прапор майорить блакитно жовтими кольорами.

А це – наш герб. На перший погляд звичайний тризуб. Але придивимось уважно, і побачимо білого голуба любові та миру, який з блакитного неба спостерігає за нашою землею. Тому що український народ зовсім не войовничий. Ми поважаємо всіх мешканців нашої планети, але ображати себе не дозволимо ні кому!

У нашої країни є головна пісня – гімн. Хлопчики і дівчатка, підніміть будь ласка руку, хто хоча б раз дивився з батьками футбол. Напевне, ви звернули увагу, що гра розпочиналась зі співу. Спортсмени кладуть руку на серце і гордо проспівують слова гімну. Мені здається, що цей спів іноді допомагає нашим футболістам отримати перемогу.

Але найважливішим в моїй країні є український народ. Прості люди, які своїм розумом і працею прославляють країну. І я вірю, що коли ми з вами, друзі, станемо дорослими, будемо з гордістю промовляти «Ми – українці!»

Дякую за увагу!

Бажаю всім присутнім мирного неба, добробуту і щастя в ваших родинах.
На все добре!

ПРОПОНУЮ ПОЗНАЙОМИТИСЬ

*Нікітенко Єлизавета,
Малокатеринівський КДНЗ «Рукавичка»
Малокатеринівської селищної ради Запорізького району
Запорізької області
(наставник: Дерибас А.П.)*

Мене звуть Ліза. Мені 5 років, я ходжу до дитячого садка «Рукавичка». Бабуся і дідусь називають мене онученька, тато і мама – донечка. У мене багато друзів і вони мене називають Лізонька. І говорять, що я добра, наполеглива. Я дуже люблю тварин: котиків, собачок, рибок. Мені скоро 6 років і я піду до школи. Дуже люблю вчитися, бо хочу стати вихователькою у нашому новому дитячому садочку. Я щаслива дівчинка і розкажу вам свій улюблений вірш Володимира Сосюри:

Любіть Україну у сні й наяву, вишневу свою Україну,
Красу її, вічно живу і нову, і мову її солов'їну.
Для нас вона в світі єдина, одна, як очі її ніжно карі...
Вона у зірках, і у вербах вона, і в кожному серця ударі,
Юначе! Хай буде для неї твій сміх, і сліззи, і все до загину...
Не можна любити народів других, коли ти не любиш Вкраїну!..
Любіть у труді, у коханні, у бою, в цей час коли гудуть батареї
Всім серцем любіть Україну свою – і вічні ми будемо з нею!

ВІДОМО НАВІТЬ МАЛЮКУ, ЯК ДОБРЕ ЖИТИ В ДИТСАДКУ

Ніколенко Поліна,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 273
«Пізнайко» Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Кісельова Н.В.)

Доброго дня! Хай для Вас кожен день буде добрым. Мене звати Поліна, мені 6 років. Я живу в місті Запоріжжі, і кожного ранку мої мама або тато ведуть мене в дім, де живе дитинство – це мій улюблений дитячий садок «Пізнайко».

Уявіть собі, ми тільки заходимо в садок і зразу ж відчуваємо такі смачні аромати. А тато і каже: «О, знову смажать якісь смаколики!» Я йому пояснюю, що кожна страва у садочку і смачна, і корисна, від якої ми швидко підростаємо і, навіть, товстішаємо.

У групі дітей завжди зустрічає вихователь привітною, доброю посмішкою.

Інколи до групи забігає медсестра і риється у нашому волоссі. І що вона там шукає?

А потім до нас по черзі заходять завідувач, методист. Вони розпитують і дітей, і вихователя: «Які були заняття? Чи цікаво нам було?» А мені, чесно кажучи, більше до душі гратися іграшками.

До речі, мені дуже подобається наша група. Ви може думаете, що це звичайна група? Ні, це особлива група, де вчать дітей дружити, бути ввічливими та розумними.

А ще я полюбляю тиху годину, тому що Тетяна Анатоліївна перед сном читає нам цікаві казки і вважає, що всі діти під її читання обов'язково засинають. Під час засинання до спальні залітають аромати кави... І ось я чую шелест обгорток від цукерок. І розумію, що моя вихователь релаксує. З мрією про солодкі цукерки я засинаю.

Я вже доросла. Але прийде осінь, я піду до школи. І ми з друзями будемо прощатися із садочком!

Я йому скажу: «Дякую тобі, садочку, за веселі свята, за ігри, за друзів! До побачення іграшки!

До побачення, мої любі вихователю і нянечко! Я ВАС ніколи не забуду!

Дякую за увагу!

МІЙ УСПІХ

Омельченко Павло,
дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини)
«Лазурний» Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Труш К.В., Багмут Н.В.)

Доброго дня, шановні дорослі! Привіт любі діти!

Моє ім'я – Павло. Я з «Лазурного». Зараз мені п'ять з половиною. Я бажаю розповісти Вам історію, яка трапилась зі мною в два роки. Сідайте зручно і уважно слухайте!

Коли мені було два рочки, я впав з велобігу і пошкодив передній зуб. Текла кров, було дуже боляче. Батьки відвезли мене в стоматологію. Спочатку мені свердлили зуб, а потім вирвали. Мені було боляче і страшно, хоча мама завжди була поруч зі мною.

Після цього я став сильно боятися стоматологів. Але ж потрібно регулярно ходити на огляди! У перший огляд, після видалення, я кричав і виридався. Через півроку, сидів у мами на руках, поки лікар дивився мої зуби. Потім я сам сідав у крісло, а мама була поруч.

Минулого року я сам, без мами, ходив у кабінет, щоб зробити знімок моїх зубів!

Мені здавалося, що я переміг свій страх. Але цієї зими у мене став хитатися молочний зуб і ніяк не випадав. Треба було видалити його в стоматології. Я з усіх сил намагався бути мужнім.

Щоправда, в кріслі я сидів у мами на руках. Зате зовсім не кричав і не опирався, коли лікар видалив мені зуб! Зараз на його місці вже виріс новий – постійний!

І я не боюся стоматологів! **І це мій успіх!** Але, якщо мені почнуть свердлити зуб, я все-таки попрошу сидіти у мами на ручках...

МОЯ МРІЯ

Панасюк Марія,
Біленськівський комунальний дошкільний заклад
«Веселка» (ясла-садок) Біленськівської сільської ради
Запорізького району Запорізької області
(наставник: Гришина Т.В.)

Доброго дня!

Я – Марійка Панасюк, мені 6 років. Я живу в мальовничому селі Біленське на березі річки Дніпро.

Вранці дідусь веде мене за ручку в дитячий садочок, у групу «Барвінок», де мене розуму навчають. Де мені дуже добре.

А ви, як були маленькими, ходили в садочок? У садочку цікаво і весело!

Скажіть будь ласка: а ви любите мріяти? От і я дуже-дуже люблю мріяти!
Найбільше я мрію піднятися на хмаринку високо в небо і зустріти янгола.
А ви бачили янгола? А правда, що він виконує бажання?

Я проситиму янгола, щоб мої тато і мама змогли чути і говорити, бо на жаль, вони від народження не чують і не розмовляють. Всі кажуть, що я гарно співаю, але мої батьки не чують.

А мені так хочеться, щоб мама і тато почули мене і сказали: «Доню, ми тебе любимо і пишаємося тобою!»

Якщо ви зустрінете янгола, будь ласка передайте йому і мою мрію. Дякую.

Я И МОЕ ИМ'Я

*Плотнікова Дар'я,
комунальний дошкільний навчальний заклад № 6 «Струмок»
Дніпрорудненської міської ради Василівського району
Запорізької області
(наставник: Ворожеєва Н.А.)*

Добрий день! Рада всіх бачити! Приємно бути серед вас!
Я приїхала з шахтарського міста – Дніпрорудне!
Мені п'ять з половиною років і ходжу я в старшу групу до садочка, який має назву – «Струмок»!

Погляньте на мене – я весела, гарна, розумна...

Хочете дізнатися мое ім'я?... Тоді я розповім вам одну історію.

Жили-були мама Таня і татко Сергій. У них було багато родичів, але ім хотілось мати синічка й донечку. Першим народився мій братик – Даня. Йому було сумно одному і тато з мамою вирішили подарувати йому сестричку – мене!!!

Моя бабуся Люда розповіла, що я народилася маленькою-маленькою, схожою на маршмелку – це такий смаколик. І стала вся родина думати, як мене назвати. Мама хотіла Уляною, тато – Софією, а бабуся Люда – Дащею! Довго вони сперечалися і вирішили, що Даша – найкраще ім'я!

Добре, що всі послухались бабусю, бо я люблю своє ім'я, воно означає: сильна, переможнича, подарована.

Всі Даши – органіовані, привчені до порядку, мають смак і фантазію, дуже люблять своїх друзів.

Ми – Даши не любимо лишатися наодинці, а любимо весело і гучно гратися!

Моя мама лагідно називає мене кицюнею, сонечком, лапушкою, Дашуною. Бабуся каже – «солоденька моя», дідусь – «онученька», брат – Даша, а тато – доця, Дашунечка.

Я люблю, коли мене називають – Дашунечкою!

А коли стану дорослою, буду Дариною Сергіївною!

У дворі і у садочку мене інколи дражнять – Дашка-чебурашка, Дашка-букашка, Дашенька-мілашенка.

Тепер ви зрозуміли, що звуть мене – Даша! _А українською – Дарина! Та, яка дарує радість і любов!

Ну що, цікаву історію я вам розповіла?!

Мені дуже сподобалось, що ви уважно мене слухали!

Дякую за увагу, до зустрічі, щасті вам!!!

МОЄ ІМ'Я

Семененко Вікторія,

комунальний дошкільний навчальний заклад ясла-садок №3

«Віночок» Пологівської міської ради

(наставник: Лопатієва I.O.)

Чи знаєте Ви, про що моє ім'я?

Магічні літери велику силу мають.

Це моя суть, це є душа моя,

Щодня мене ним люди всі вітають.

Ім'я тобі дане на все життя.

Із ним в садочок йдеш, навчаєшся, працюєш.

Без нього легко впасті в небуття,

Як болісно, коли його не чуєш.

Ім'я лунає з синіх височин,

Ним сповняться рівнини і простори.

Воно громить із темних далечин

І ехом підіймається у гори.

Ім'ям моїм написані пісні,

Краса мелодії ним створена навіки.

Ним названі озера й довгі ріки.

Вікторія – такий є водоспад,

Вікторія – в Австралії є штат,

Завжди переможнича, чемпіонка!

Вікторія, до речі, і центр Гонконгу!

Корабель «Вікторія», у Чилі є комуна,

Артисти «вікторією» махають з трибуни!

Сонце із неба радісно сяє,

Проміння для мене в букетик збирає,

Вітер шепоче, мов промовляє,

Мене з іменем Віка поздоровляє!

В житті у нас є дві людини

Нема й не буде їм заміни.

Бо це вони – це мама й тато.

Така в них доля – дитя називати.
Чи зрозуміли Ви, про що моє ім’я?
Почувши ці мої рядки...
Щаслива й радісна сім’я
Бо в них є я! Вікторія!

Я – СПРАВЖНІЙ СКАРБ ПОЛОГІВСЬКОЇ ЗЕМЛІ!

*Столярчук Анна,
комунальний заклад дошкільної освіти ясла-садок
«Лісова казка» Пологівської сільської ради
Пологівського району Запорізької області
(наставник: Безверха І.М.)*

Моя сім’я – наш спільнний скарб,
Вона взірцем для мене служить.
Де мама й тато – яскравіші фарб,
Вони, нас діток, дуже люблять.
Представлюся: я Аня Столярчук,
Маленька і талановита.
Не випускаю скрипку з рук,
В любов до музики сповита.
Цілеспрямована, відповідальна,
Сама доб’юсь всього в житті.
Співаю про те, що актуальне,
І те, що буде в майбутні

Я маю братика й сестричок,
Яких люблю найбільш за все.
Займатись спортом – гарну звичку,
Нам тато з мамою несе.
Мої батьки трохи інакше
В молитвах дивляться на світ.
Приходимо до церкви завше,
Для нас – то другий, рідний дім.
Пишаюсь тим, що народилась
Я на Пологівській землі!
Любити біжніх я навчилась,
Батьки – найкращі вчителі.

Я ХОЧУ СКАЗАТИ

*Тараненко Варвара,
Долинський комунальний заклад дошкільної освіти «Мрія»
Долинської сільської ради Запорізького району
Запорізької області
(наставник: Немченко Т.В.)*

Я хочу сказати простими словами,
Про те, що турбує мене вечорами,
Про те, як в думках я малюю картину,
Якою я бачу свою Україну!
В моїй Україні ніхто не стріляє,
Ніхто не калічить, ніхто не вбиває!
В моїй Україні ніхто не воює!
Своє і чуже життя кожен цінує!

В моєї країни чудові сусіди,
Зaproшууть в гості і я до них іду.
Сусіди й самі у нас часто бувають.
Не брешуть, не крадуть, ніде не блукають!
В моїй Україні є чесная влада,
Про неї в народі складають балади.
Працює й працює, з ранку до ночі,
Щоб людям відкрито дивитись у очі.

В моїй Україні не плюють на підлогу,
Отримують і надають допомогу,
І молодь наша не п'є і не курить,
Займається спортом, співати так любить!
В моїй Україні ченні дівчата!
А хлопці вміють їх широко кохати!

Навчаються жити, читають книжки,
І горді від того наші батьки!
В моїй Україні немає кордонів!
І море, і сонце, Дніпро, терикони,
Карпати зимою в засніжених шапках, –
Моя Україна! Люблю її! Крапка!

Я – МАЛЕНЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ

*Терещенко Артур,
комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти "Сонечко"»
Комишуваської селищної ради Оріхівського району
Запорізької області
(наставник: Стovбінська O.M.)*

Доброго дня. Мене звати Артур Терещенко. Моя країна – Україна. Наш народ є нащадками великих гетьманів і козаків, які захищали нашу батьківщину. Символом України є верба та калина. Ми незалежний і вільний народ. Я пишаюсь тим, що я українець, хоч і маленький.

«ХОЧЕТЬСЯ» І «ПОТРІБНО»

*Тищенко Варвара,
комунальний дошкільний навчальний заклад ясла-садок
«Посмішка» Чернігівської селищної ради
Чернігівського району Запорізької області
(наставник: Середа О.І.)*

Вітаю всіх! Мене звуть Тищенко Варя, мені 6 років, відвідую садочок «Посмішка», старшу групу «Малята-козачата».

Що ви частіше робите в житті, те що вам хочеться, чи те що потрібно? Як вирішити це питання? Я поділюся секретом вирішення цієї проблеми в нашій родині. Все просто: поважайте права інших та виконуйте свої обов'язки.

Що таке обов'язки, що таке права –
Знає змалечку вкраїнська дітвora!
У кожного є правила в садочку і в сім'ї,
І наш обов'язок – їх виконувати, хоч ми іще малі!

Сьогодні я хочу поділитися з вами своїми знаннями про права і обов'язки, тож запрошую вас у подорож до моєї родини.

Про свої права я знаю від мами та тата, а також багато правових цікавинок я дізналася в дитячому садочку.

Хочу вам сказати, що перші права в житті дитини це право на життя, ім'я, родину та житло. Я росту активною дівчинкою, люблю пізнавати світ. А допомагають мені в цьому мама і тато. Саме вони дали мені життя, ім'я і родинний затишок. І хоча я ще маленька, та вже дещо розумію про те, як нелегко піклуватися про інших, бо маю маленьку сестричку.

Право на освіту також знайоме мені – сьогодні я ходжу до дитячого садочка, але зовсім скоро вже піду до школи.

А ще я маю такі права: на відпочинок, на медичне лікування, на індивідуальність, на рівність.

Чиї ж права важливіші дорослих чи дітей? Все просто: ваші права закінчуються там, де починаються права іншої людини.

Щоб не порушувати прав інших у нашій сім'ї існують правила:

1. «Допоможи меншому».
2. «Дотримуйся чистоти і порядку».
3. «Ми за здоровий спосіб життя».
4. «Допоможи старшому».

Наш девіз у родині – «Знай свої права, але не збурай і про свої обов'язки». Скажу вам по секрету: чим менше тобі років, тим менше в тебе обов'язків. Ох і не позаздриш дорослим!

Мої обов'язки такі:

1. Допомагати в домашніх справах дорослим.
2. Піклуватися про сестричку.
3. Ходити до дитячого садочка.
4. З повагою ставитися до оточуючих.

Дотримуйтесь правил поведінки, виконуйте свої обов'язки і тоді будуть співпадати ваші бажання і потреби.

СКАЗКА ПО-НОВОМУ

Темкин Максим,
дошкольное учебное учреждение (ясли-сад) №90
«Василек» Запорожского городского совета
Запорожской области
(наставник: Кравченко Н.В.)

Добрый день, уважаемые гости! Здравствуйте ребята!

Меня зовут Максим Тёмкин. Мне скоро будет 6 лет. Я хожу в детский сад №90 «Василёк». В нашем детском саду мне очень комфортно. Мы с друзьями весело играем, придумываем разные игры и даже сказки. Да-да-да! Сказки! Я

очень люблю сказки, особенно с волшебством и где всегда добро побеждает зло.

Ребята, а вы когда-нибудь попадали в сказку?

А вот мне повезло. Каждый вечер перед сном мне мама читает сказки. На этот раз я слушал сказку «Царевна-лягушка». Ну, помните, как Иван царевич выбрал себе в жёны Лягушку. Так вот, я оказался Иваном-царевичем как раз в тот момент, когда кидал в печь лягушачью шкурку. И вдруг всё вокруг загудело, зашумело, поднялся такой ветер и слышу голос: «Если ты не найдешь Василису Прекрасную, то сам превратишься в лягушку, а она останется жить у Кощя Бессмертного».

Действовать надо было быстро. Времени у меня было мало. Я отправился в путь искать царство Кощя Бессмертного. Шёл долго или не очень, не помню. Вдруг смотрю, медведица плачет, малыш свалился в яму, я ему помог выбраться. Мама медведица поблагодарила меня, и пошёл я дальше. А там – старик застрял между пеньками, его борода длинная запуталась.

– Помоги мне, пожалуйста, Иван-царевич, – попросил он.

Я распутал его бороду и сказал, что ищу Василису Прекрасную. Оказывается, этот старичок был волшебником, он мне дал волшебный меч и ковёр-самолёт. Я сразу же оказался во дворце Кощя Бессмертного.

Это в той сказке Иван царевич победил Кощя Бессмертного. А вот мы с ним договорились. Он вернул мне Василису Прекрасную. Я взял её за ручку и тут… мама меня разбудила.

Ребята! Не надо ни с кем сражаться, учитесь друг с другом договариваться. Желаю вам удачи.

Спасибо за внимание. Пока, пока.

МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА

*Усенко Захар,
комунальний заклад «Матвіївська загальноосвітня
санаторна школа-інтернат І-ІІІ ступенів» ЗОР
(наставник: Лозовець О.А.)*

На землі великій є одна країна!
Гарна, неповторна, красна, як калина.
І живуть тут люди добрі, працьовиті.
І скажу, до речі, ще й талановиті.
Землю засівають і пісні співають,
На бандурі грають і вірші складають.
Люблю тебе, моя Вітчизно мила,
Твої поля і небо голубе.
Бо ти дала мені малому крила,

То як же не любить мені тебе!
Люблю тебе я, мила Україно!
І все зроблю, щоб ти завжди цвіла.
Я буду вчитись в школі на «відмінно»,
Щоб мною ти гордитися могла!
Люблю твої ліси, струмки, джерельця
І все-усе, що є в моїм краю!
Тепло долонь і розуму, і серця
Я Україні милій віддаю.

Я – МАЛЕНЬКА УКРАЇНКА

Цихова Соломія,

дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 274
«Зайчатко» Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Сорокіна О.Я.)

Доброго-доброго дня, шановна аудиторіє. Я – маленька дівчинка, мама і бабуся кличуть мене Соломійкою, а ви можете просто – Соля. Я люблю різні чудеса і хочу вам запропонувати подорож у чарівну казкову країну. Для цього вам, шановні гості, просто необхідно заплющити очі і послухати мене уважно. Уявіть: колосисте пшеничне поле, синє небо, широкий Дніпро, велична Хортиця. Вгадали? Де ж ми з вами опинилися? Так! Ми з вами в Україні.

Я – українка!

Живу в Україні,

На вільній, єдиній

Моїй Батьківщині,

Де все мені в радість:

Ліси і садки.

Озера й річки,

І глибокі ставки,

В душі моїй солодко

Грає сопілка,

Бо я з України,

Бо я – українка!

Як можна не любити край, де народився і зростаєш? Тут матуся співала мені чарівні колискові, навчила робити перші кроки, тут у мене багато друзів, з якими я щодня ходжу до садочка, тут все мое життя!!

Я дуже люблю своє рідне місто. Пишаюся тим, що острів Хортиця входить до семи чудес України, що в Запоріжжі найдовший проспект в Європі, уявіть: проспект Соборний – майже 11 кілометрів, це ж можна цілісінький день гуляти однією тільки вулицею.

– Хтось скаже: «Ну так, зараз модно освідчуватися в любові до всієї України». А я нікому і не освідчуваюся.

– Можливо, ви скажете, що я іще мала, нічого не бачила?

– Дійсно, для мене ще не всі сторінки України відкрито, у мене ще багато попереду. Я мрію подорожувати, щоб більше пізнавати свій рідний край знову і знову.

– Ви запитаєте, що я, маленька дівчинка, можу зробити для своєї країни?

– Я можу бути членкою, добре навчатися, вивчати історію України, щоб в майбутньому стати корисною для країни людиною. А ще у мене є мрія – стати відомою акторкою, дарувати людям радість, щоб люди більше посміхалися. Щоб про Україну дізналися навіть у Голівуді!!

Ось і закінчилася наша подорож. Але нам не треба заплющувати очі, щоб опинитися в Україні, ми тут, ми вдома!

МОЄ ІМ'Я

*Чередніченко Марія,
комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти "Сонечко"»
Комишуваської селищної ради Оріхівського району
Запорізької області
(наставник: Стovбінська О.М.)*

Доброго дня. Я Маша Чередніченко. Люба донечка матусі, яка лагідно називає мене Машенькою і улюблена онучка своєї бабусі. А для бабусі я – Машуня. Маленька Марічка – добра і лагідна дівчинка. Улюблене заняття для неї – побути нянькою для діточок. Я весняна Марійка і з задоволенням знаходжу друзів. Ім'я Марія – одне з найпоширеніших у всьому світі. Мені дуже подобається, що батьки назвали мене цим прекрасним древнім ім'ям.

МОЯ ШАНОВАНА РОДИНА

*Черненко Сабріна,
дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 155
«Калинка» Запорізької міської ради Запорізької області
(наставник: Романенко А.А.)*

Доброго дня любі друзі!

Мене звуть Сабрінка-вітамінка Черненко. Мені на 1 рік більше, ніж пальчиків на одній руці. Ну що порахували? Так дійсно, мені 6 років. Я навчаюсь у дитячому садочку «Калинка».

Маю дружню і щасливу княжу родину, про яку і хочу вам сьогодні розповісти.

Мій тато, Володимир Великий, тільки по батькові Миколайович, займається торгівлею, але для нас у сім'ї, він все одно князь.

Моя мама, Катерина І, княгиня нашої родини, яка також залюбки допомагає своєму князю Володимиру з торгівлею. Бо каже: «Досить батьку торгувати, нічим здачу вже даватъ».

Спочатку в нашій родині, у князя та імператриці, зародилась любов, аж потім вона переросла спочатку в мене Сабінку-вітамінку, потім любов зросла до середнього брата Миколи, якого князь назвав на честь свого діда. Миколка у нас хлопчик-дзига, всюди біжить і лізе, всім цікавиться.

Потім після Миколки, мої батьки зрозуміли, що їхньої любові ще потребує одна дитина, хлопчик Владимир, але ні, тут з'явилася дівчинка, вони не стали зволікати, та назвали її Владимирою. І так, з роками виросла наша велика дружня сім'я, яка стоїть горою один за одного, тому що один за всіх і всі за одного.

Але ні. Стоп! У нас ще є бабуся, Віра Олексіївна. Як же я могла забути про неї?! Адже про її смачні пиріжки та млинці я завжди пам'ятаю. Вона доки їх насмажить, ми вже до кінця всі їх з'їдаємо.

У вихідні дні ми сім'єю любимо їздити у розважальні дитячі центри. У цей момент мама мені нагадує мавпочку з мультика, ну, пам'ятаєте, у якої багато мавпенят і всі розбігаються в різні боки. Потім для відновлення сил їдемо підкріпитися в Макдональдс, тому що картоплю фрі ми всі любимо.

На цьому я мушу закінчити свою розповідь про мою родину. Але це ще не все цікаве я вам розповіла, так як для цього потрібно дуже-дуже багато часу.

Дякую Вам за увагу.

ЧАРІВНІ ПРЕДМЕТИ

*Шаповалова Поліна,
дошкільний навчальний заклад № 41 «Барвінок»
комбінованого типу Мелітопольської міської ради
Запорізької області
(наставник: Трифонова Л.М.)*

Добрий день. Я – Полінка з дитсадка «Барвінок» міста Мелітополя! Хто з вас не мріяв у дитинстві мати предмети з чарівних казок? Адже здорово мати скатертину-самобранку: готовати не треба та й посуд мити не доведеться. А килим-літак? Ну, це зовсім круто. А якщо чесно, то всі ці чарівні предмети дуже схожі на сучасну техніку. Дива у казках роблять чарівні предмети, вони наділені добрими чи поганими рисами, мають власний характер, допомагають добрим чи злим героям.

От, наприклад: мобільний телефон – чарівне дзеркальце нашого часу. Відповідає практично на будь-які питання: що сталося в світі, де поблизу можна поїсти, як зав'язувати краватку або зробити зачіску красивішу, ніж у Білосніжки.

Є один казковий спосіб дізнатися останні новини – покатати золоте яблучко по чарівній тарілочці. Через пару кіл блюдце перетвориться в екран, що показує відео за вашим запитом. Іноді тарілочка використовується для стеження за іншими казковими персонажами в режимі реального часу.

Незамінний предмет для персонажів, яким потрібно вирушати за тридев'ять земель – чарівний клубок! Він не дозволить мандрівникові заблукати. Потрібно просто кинути його перед собою і назвати місце призначення. Магічний предмет відправиться у дорогу, залишиться лише слідувати за ним, не випускаючи з виду нитку. Це – сучасний навігатор!

У сучасному світі є предмети, тільки наділені вони не чарівними властивостями, потрібні для того, щоб зробити наше життя зручним і комфортним. А іноді так хочеться мати чарівну паличку або доброго джина, які могли б виконати всі твої бажання. Я знаю, що в реальному житті їх немає, але як приємно про це мріяти!

ПРОПОНУЮ ПОЗНАЙОМИТИСЬ

Яковенко Олександра,

комунальний заклад «заклад дошкільної освіти (ясла-садок)
«Сонечко» комбінованого типу Гуляйпільської міської ради
(наставник: Токаренко Г.А.)

Пропоную познайомитись. Я – Яковенко Олександра. У мене найкраще у світі ім’я, яке у перекладі з грецької означає «захисниця».

Вдома і в дитячому садочку мене називають лагідно Сашею, Сашенькою, Сашунею.

Я весела і активна, дуже добра і спортивна.
Люблю спортом я займатись: бігати, у ігри гратись.
Маю друзів я багато, кожен день для мене – свято:
Скільки в ньому відкриттів, радості і відчуттів.
То ми книжечку читаєм, то в ляльки з подругою граєм,
То побачили сніжинку, то танцюєм круг ялинки.
Мрію лікарем я стати, щоб людей всіх лікувати.

Ось така я.

1 КЛАС

МОЇ МРІЇ

*Концур Дарина,
учениця 1 класу,
комунальний заклад «Нововодянська загальноосвітня школа
I-III ступенів» Водянської сільської ради
Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області
(консультант: Піскоха Н.Д.)*

Добрий день! Мене звати Концур Дарина.

Всі люди мріють. Навіть он та молода жіночка і ось цей дорослий серйозний чоловік. Мріяти – це добре чи погано? Одного разу я на уроці замріялась і мені вчитель сказала, що я ловлю гав!

Та чи погано це – мріяти? Адже людина без мрії – це те саме, що птах без крил. Колись людина мріяла відправитись у космос – винайшла космічний корабель. А хтось зовсім недавно, як і моя мама, мріяв розмовляти по бездротовому телефону – винайшов мобільний телефон. Майже всі речі, які нас оточують, колись були лише людською мрією, а зараз ми користуємося ними. Мріючи, людина винайшла лампочку, автомобіль, літак, мікрофон, камеру. Мрії надихають людину рухатися вперед, удосконалювати себе та світ навколо себе.

Особисто я мрію про новенький рожевий блискучий ...велосипед. Я на ньому по калюжах їздити не буду, і по пилюці теж не буду, щоб не забруднити! А потім – буду!!!

Мрійте, і нехай ваші мрії здійснюються! Дякую за увагу.

ТАТКОВА ПОМІЧНИЦЯ

*Малієнко Лоліта,
учениця 1 класу,
Запорізький багатопрофільний ліцей №99
Запорізької міської ради Запорізької області
(учитель: Притуленко Т. Я.)*

Доброго дня, шановне журі, шановні слухачі!

Мене звати Лоліта. Мені 7 років. Я учениця 1-Г класу ліцею №99.

Хочу Вас здивувати. Я – рибачка. Мій улюблений тато Дмитро – ще той завзятий рибалка. Тому змалечку бере мене у помічниці на рибалку.

Так, так. З великими рюкзаками, вудками, садком, палаткою та звісно продовольчою корзинкою. Я допомагаю татові замішувати тісто, кашу...

Ні, вам не почулося. Справжні рибаки готують наживу та приманку так, як мама обід.

Насправді, готувати приманку – це чаклунство. І без мене татко ну ніяк не впорається. А ще риби полюбляють черв'яків, опаришів, сало та навіть кукурудзу.

Рано-вранці, коли ще й сонечко спить, ми з татом вже на березі.

Звісно рибалка починається з теплого, трав'яного чаю та солодкого печива.

Люблю Дніпро... Його тиша та могутність зачаровують, але ж ненадовго. Тут прокидаються господарі узбережжя – жаби. Тишу закінчено – починається рибна ловля.

Нам з татком вдавалось ловити багато видів риб: окунів, карасів, судаків, плотвичок та маленьких підлящиків, а інколи навіть раків витягали. Коли я була зовсім маленькою, то тatkів улов, по одній рибці, випускала назад у річку. Тато дуже дивувався, що садок порожніє. Навіть на юшку не залишала, доводилося варити кашу у казані.

А надвечір, знову спускалась тиша та така довгоочікувана літня прохолода. Посиденьки біля вогнища, чаювання, цікаві розповіді... «про кабанчиків в хащах», усіяні зірками небо та казковий місяць... Що може бути краще?

Як солодко та міцно засинається в палатці! Ані цвіркуни, ані комарі та навіть покльовочний дзвіночок не завадить твоєму сну. Як добре бути поруч з татом на рибалці...

Ми мріємо взяти участь у рибацьких змаганнях на Дніпрі, зловити великого вусатого сома та хижу щуку. Сподіваюсь, що у нас ще багато цікавого попереду!

Дякую за увагу!

Мала задоволення познайомити Вас з частинкою свого життя.

МОЯ МАМА – НАЙКРАЩА

*Пузанова Дар'я,
учениця I класу,
комунальний заклад «Матвіївська загальноосвітня санаторна
школа-інтернат I-III ступенів» Запорізької обласної ради
(консультант: Неумоїна А.О.)*

Я довго думала, з чого почати розповідь про маму. Адже про маму можна написати багато чого. Кожен вважає, що його мама найкраща на світі, але моя мама по-справжньому найкраща, єдина і неповторна. Зараз я розповім вам, чому я так вважаю.

Моя мама – чарівниця! Вона робить із звичайного все незвичайним. А скільки смакоти вона вміє готувати!. А які гарні ляльки вона вміє в'язати!

На вихідних ми з нею знаходимо час сходити в парк, у кіно, на різні майстер-класи. Ми вже вміємо варити запашне мило, робити красиві листівки, плести вироби з бісеру, робити кавове дерево та дивовижні букети з цукерок, і ще багато-багато чого.

Моя матуся уважна і турботлива. Наприклад: вона завжди дуже хвилюється, коли я хворію, і прикладає багато зусиль, щоб я видужувала. Ми з мамою любимо один одного. Коли я лягаю спати, вона бажає мені «добранич», називає мене лагідним словом і цілує.

Для мене мама – найдорожче, що у мене є. Я в усьому намагаюся брати приклад зі своєї матусі.

Вам теж здається, що моя мама незвичайна? І це так! Для мене вона – цілий світ!

МІЙ СЕКРЕТ

Шитікова Поліна,

учениця 1 класу,

Запорізький навчально-виховний комплекс «Мрія»

ім. О.М. Поради Запорізької міської ради

Запорізької області

(консультант: Половинко В.Е.)

Будемо знайомі – Полінка! Не дивлячись на те, що я така маленька, життя у мене цікаве, тому і секретів у мене дуже багато! А треба розказати про один! Взагалі, чи можна розповідати про секрети? Але я думаю, що друзям можна! Ви ж мої друзі?! Та й буває, що аж кортить своїм секретом з кимось поділитись... І я біжу в таку мить до подружки своєї – Мурки-кицьки... Я їй свої секрети відкриваю, а вона мені – свої. Спітаєте, про що наші секрети? Про все! Ми ж з кицькою дівчатка! А у дівчат повинні бути свої маленькі секрети! Так – я не можу визначитись, хто мені більше подобається – Юрко чи Славко? Юрко пригощає цукерками, а Славко допомагає розв'язувати задачі! А Мурка скаржиться на своїх кошенят, неслухняні вони у неї! Упс, і свій перший секрет я вже розповіла. Ось так завжди, кажу собі, тримай язик за зубами! Та де там, хіба я його втримаю? А то ще, пишемо на уроці букви! Усі стараються, кожну букву виводять, а я пишу і бачу, що буква «Г» – схожа на хлопчика з чубом, буква «Ф» – бабуся в окулярах, буква «Я» – дівчинка танцює посадобль, ну а буква «Ю» – це людина, яка б’є в барабан! І так мені цікаво і весело, що я іноді не стримуюся і посміхаюсь! А вчитель не розуміє, чому мені весело? Але ж ви не розкажете їй про мій секрет? Ну а найголовніший секрет! Що я – щаслива дитина! У мене є улюблена сім’я; є мрії, друзі! А головне – я так життя люблю! І це не секрет, а чиста правда!

2 КЛАС

ХАЙ ЗАВЖДИ ЖИВЕ СІМ'Я – МАМА, ТАТО, БРАТ І Я!

*Гринь Анна,
учениця 2 класу,
комунальний заклад «Оріхівський навчально-виховний комплекс №2
імені В.А. Лазаряна» Оріхівської міської ради
(консультант: Бойко О.М.)*

Сім'я – це МИ. Сім'я – це я,
Сім'я – це тато і мама моя,
Братик Іванко, Сестричка Стешуня
Бабусі, дідусь, пухнаста кицюня.
Хрещені, Племінники, тъоті і дяді,
Двоюрідні сестри, брати – всім їм раді
Собака, папуга – родинне тепло.
Сім'я – де чекають, де мир і добро.
Сім'я – це будинок, ялинка і квіти,
Сім'я, де щасливі, усміхнені діти,
Це свято родинне за круглим столом,
Це мамині руки, зігріті добром.

Сім'я – це веселощі, ігри, приколи,
Сімейні увікенди, поїздки до школи,
Надійне плече, підтримка, надія,
Це спільна мета, і одна на всіх мрія.
Я нашу сім'ю усім серцем кохаю,
Про все розкажу та ще й вам заспіваю.

Моя родина – велика і дружня!!!!

Тато Едік вважає себе головним у сім'ї, він – наш захист, сила, впевненість, стабільність. А ще він учиє з нами уроки і відповідає за добробут родини.

Мама теж вважає себе головою сім'ї – вона також відповідає за добробут родини, з легкістю водить автомобіль, як тато, займається нашим творчим розвитком: возить нас на заняття з музики. А ще мама – це турбота, тепло, ніжність і любов.

Але, коли з'являється у нас вдома бабуся Іра, то всі вважають її головою нашої сім'ї: вона все більше і більше «захоплює владу», беручи під контроль не тільки виховання дітей, а й інші сфери життя сім'ї – як повинен бути налагоджений побут, хто кому і що повинен, як розпоряджатися фінансами.

Вона – розумна і мудра. Я хочу бути схожою на неї.

Ми з братиком Ванюшкою – двійнята, разом ходимо в 2 клас, а ще ми займаємося бально-спортивними танцями, маємо багато перемог, медалей та грамот. Я від нього старша на пів хвилиночки – він мене слухається, але не

завжди.... Іноді, коли ми тренуємося на заняттях з бально-спортивних танців, він починає скигліти, що йому все набридло і краще б пограти у футбол або посидіти за комп'ютерними іграми. І тут я ніжним голосом йому шепочу.... Ванечка, братику, ще трішечки, потерпи, у нас все вийде. А ще я йому посміхаюсь і цілую у щічку. І ось!.. Це все діє!

Я не тільки займаюся танцями, я також вчуся співати і мені це дуже подобається.

Моя менша сестричка, Стефанія, ходить до першого класу. Вона дуже серйозна і наполеглива. Я їй допомагаю у навчанні. Вона гарно співає і одна з дівчаток у нашому місті може грати на ударних інструментах.

Моя сім'я любить тварин. У нас вдома собачка, кішка, папуга і рибки – цілий зоопарк. Адже, якщо любиш тварин, світ стане добрішим.

Ми родиною любимо подорожувати. Де ми тільки не побували: Турція, Єгипет, Грузія, Франція, Англія, Фінляндія і наші рідні Карпати. Нам разом дуже добре, тепло, радісно і затишно.

Любіть і цінуйте Щастя!
Воно народжується в сім'ї.
Що може бути за неї дорожче
На цій казковій українській землі?!

Я – ЩАСЛИВА ДИТИНА

*Закірова Орина,
учениця 2 класу,*

*Запорізька загальноосвітня школа
I-III ступенів № 86 Запорізької міської ради
Запорізької області
(консультант: Новікова С.А.)*

Я – щаслива дитина!

Ви думаете, что щасливое детство – это время, когда у тебя много игрушек, «Хочешь – ешь мороженое, хочешь – пирожное...», когда ты маешь современный телефон, планшет...?

Я думаю, что гаджеты с часом ломаются, игрушки набирают пыль, а морозиво и тесточки – это временное удовольствие, з'ив – и нет!

Щасливый не тот, кому нужно, а тот кому нужно мало для счастья.

Звичайно, счастливые тем, чьи желания совпадают с возможностями.

Щасливым меня делает возможность заниматься любимыми делами: я люблю учиться, танцевать, играть на сцене. И мои родители подарили возможность возвращаться в танцевальный клуб, школьный театр, из удовольствием идут в школу!

Щасливое детство – это когда тебе дают возможность быть собой, возможность проявлять эмоции, развиваться, творить, чувствовать себя важным и

цінним, вчитися приймати рішення і нести за них відповідальність (як дорослий).

Але найголовнішим є любов у сім'ї!

Добре, коли ти знаєш, що тебе все одно люблять, навіть якщо ти припустився помилки або чогось не зробив чи зробив не те.

Знати, що батьки мене люблять, хоч я не слухняна, частенько і шкоду роблю....

Та вони все пробачать, мене приголублять, і я їх дуже люблю!

Коли люблять і цінують просто за те, що ти є, а не тому, що тобі потрібно щось зробити та заслужити цю любов.

Ось що таке щасливе дитинство для мене.

МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА

*Олександрова Марфа,
учениця 2 класу,
комунальний заклад «Матвіївська загальноосвітня
санаторна школа-інтернат I-III ступенів»
Запорізької обласної ради
(консультант: Леоненко Л.А.)*

Ніщо на землі не може бути миліше, близче ніж маленька батьківщина. У кожної людини є своя батьківщина. В одних – це велике місто, у інших – маленьке село, але всі люди люблять їх однаково. Для мене слово «Батьківщина» означає щось дуже дороге, цінне, заради чого можна померти! Таким місцем для мене є Вільнянськ, де я народилася і живу. Це моя батьківщина, і я цим пишаюся.

Батьківщина не обов'язково повинна бути великою. Це може бути який-небудь куточек вашого міста або села. У мене є своє улюблене містечко. Це мальовничий ставок. Улітку я люблю лежати на зеленій травичці, гріючись під сонечком на березі ставка. Поруч щебечуть пташки, і здається, що час зупиняється. Життя завмирає, і ти забуваєш про всі проблеми. А як приємно у літню спеку похлюпатись у прохолодній водичці ставка! Шелест дерев, шурхіт очерету, сумний крик якогось птаха – все це допомагає мені побачити і почути мою Батьківщину, єдину і неповторну.

Увечері, коли сідає сонце, все навколо стає невимовно красивим, ніби художник-романтик малює пейзаж. Ось небо стає рожевим, потім фіолетово-блакитним, помаранчевим... Дивишся, як заворожений, і не в силах відрватися від такої краси.

А ще я люблю своє місто. Люблю тому, що тільки тут найяскравіше сонце, найзеленіша трава, найблакитніше небо, найкращі люди. Люблю тому, що тут живуть мої мама і тато, мій старший братик, якому вже 13 років, моя бабуля.

Як же можна не пишатися мені своєю батьківчиною? Вона приймає мене в свої обійми, завжди ласкова зі мною, привітна. Мені здається, що природа слухає і розуміє мене.

А чи розуміємо її ми?! Чи привітні, ласкаві з нею??!

Боляче дивитись, як люди засмічують природу, не цінують її щедрих дарів. Для того, щоб змінити цю жахливу ситуацію, зусиль однієї людини замало. Ми з братиком та мамою прибираємо наш улюблений ставок, але кожного дня з'являється нове сміття... Люди! Схаменіться! Природа вже волає про допомогу!

МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА

*Попов Захар,
учень 2 класу,*

*Великотернівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
Якимівської районної ради Запорізької області
(консультант: Ковальова І.М.)*

Я – Захарко! Ви не дивіться, що я такий великий. Насправді я маленький, мені 8 років. Просто Я – Богатир. Я до вас приїхав із села Велика Тернівка. Ніколи не здогадаєтесь, чому воно так називається.

У моєму селі живе дуже багато болгарських родин, а раніше було ще більше. Так ось: така назва моого села н -
Тирново, місто стоїть на мальовничих схилах долини річки Янтри. Місто привертає увагу багатьох туристів.

Моя Тернівка також потонула в зеленому царстві пагорбів, а за ними ховається ріка Великий Утлюг. Наша річка дуже красива. Біля річки дерев мало, але деінде красуються берізки. Я ось все міркую: Звідкіля вони взялися? Ліси у нас недалеко є. Один Немченський ліс – дуже історичний, інший Богатирський у заповіднику Алтагир.

Ну не могли ж березки з тих лісів до нашої річки перебратися?!

У нас є пам'ятник архітектури: Храм, якому більше 200 років.

Я хочу займатися туризмом – розвивати Український зелений бізнес. Отримаю грант, відремонтую храм і буде там музей. Ось і поїдуть туристи до моєї малої Батьківщини. Тим паче у нас майже у кожному будинку мед, молоко та болгарський сир, а повітря насычене цілющими степовими травами. Для бізнесмена дуже важливо слідкувати за своїм здоров'ям і бути успішним у всьому.

Моя мала батьківщина надасть мені сил та мудрості для того, щоб мої плани здійснилися.

Ну як, чи захотіло шановне панство відвідати мою Велику Тернівку?

НАЩАДОК СЛАВНОГО БАЙДИ

Скрима Всеволод,

учень 2 класу,

Запорізька гімназія №11 Запорізької міської ради

Запорізької області

(консультант: Каспарова С.М.)

У моого прадіда прізвище – Вишневецький.

Я – потомок славного Байди Вишневецького. Тож зрозуміло, що мої улюблени місця у Запоріжжі біля козацьких куренів, оборонної башти, Покровської церкви.

Я незвичайний відвідувач тих місць, у мене неабияка уява: з берегів я чую, коли радяться здоровенні дядьки-запорожці, як краще прогнати ворога з рідної землі, я чую, як б'ють весла об дніпровську хвилю – то козаки на човнах причалюють до берега. Я їх бачу, вірите? То я опишу вам їх: загорілі, широкоплечі, загартовані, а подивіться, в які смішні штани вони вбрані, а такого довгого жмутка волосся, який замотується за вухо, тепер ні в кого немає.

Чиясь важка рука спирається мені на плече, що я аж гнуся до землі. Я обертаюсь, а то прадід мій свариться на мене пальцем: «Не смійся, онучку, то козаки так голилися». Я навіть бачу, як сотні козаків моляться в Покровській церкві, ой як їх тут багато зібралися. Чи не вся Січ!!!

А дива такі зі мною кояться на благословенний землі Хортиці, тому що вона є гніздом, куди зліталися горді, міцні, неначе леви, козаки і розносili волю по всій Україні.

А я син тієї Січі,
Де зростала козацька слава,
Де мужнів український народ.
Я по місту іду повноправно,
Бо за мною – славетний мій рід.

Я – Всеволод Скрима. Я пишаюсь, що живу в Україні. Я пишаюсь, що розмовляю українською. Я пишаюсь, що живу у славетному місті козаків – Запоріжжі,

Бо Запоріжжя – це Україна!

3 КЛАС

МОЇ МРІЇ

Авалян Єва,

учениця 3 класу,

*комунальний заклад «Чорноземненська загальноосвітня школа
I-ІІІ ступенів Якимівської селищної ради Якимівського району*

Запорізької області»

(консультант: Лифар Т.П.)

Доброго дня всім!

Я – Єва Авалян! Моя сім'я здалекої сонячної Вірменії. Барев дзес! (*вірм. здрастуйте*) Я ж народилася в Україні, мені дуже подобається розмовляти українською мовою.

Мої батьки кажуть, що я їхня мрія. А хто сказав, що мріяти шкідливо? Навпаки! Шкідливо – не мріяти і не втілювати мрії в життя!

Кожна дитина про щось мріє. Хтось мріє куди-небудь поїхати, хтось – з'їсти аж два кілограма морозива, хтось мріє полетіти на Місяць чи на Венеру.

Мрії – немов хмаринки, що то з'являються, то зникають на небі. А ще мрії нагадують мені пташок, які літають у наших думках. А інколи це барвисті метелики, що супроводжують наш гарний настрій напередодні свята. Наші мрії можуть змінюватися, а можуть лишатися постійно з нами, допоки, нарешті, не здійсняться.

Про що ж мрію я? Більш за все я мрію, щоб у мене вдома була велика спортивна кімната, де б я могла займатися гімнастикою, акробатикою і танцями!

Ще я мрію про те, щоб у мене був свій магазин іграшок, тоді на Новий рік я б дарувала їх усім дітям.

Також у мене є фантастична мрія – щоб весь світ існував завжди і ніколи не руйнувався, щоб люди жили вічно і щасливо!

Одним словом – живіть яскраво і щасливо! Мрійте, нехай ваші мрії здійснюються!

Дякую за увагу! *Шноракалутюн* (*вірм. дякую*).

Я ТА Я

Арсланова Анастасія,

учениця 3 класу,

Запорізька гімназія №11 Запорізької міської ради

Запорізької області

(консультант: Жучкова С.А.)

Всім привіт. Я – Анастасія. Весела дівчинка. Мешкаю в місті Запоріжжя. Навчаюсь у третьому класі Запорізької гімназії №11. Мені 9 років. Народилась я в сім'ї інженера і лікаря. Коли мене питаютъ про батьків, я трохи розгублююсь. От скажіть мені, як передати цю глибину подій та відносин? Ну як? Але я знайшла просте рішення. Мене просять розказати про своїх батьків. Я одразу говорю, батько працює, мамуся гарненька! І все!!! А якщо комусь потрібно більше – питайте їх самі. Бо батько мені казав, щоб я ніде не вихвалялась.

А так хочеться вихвалятись, танцювати, стрибати, сміятись і все, все, все, все, все цікаве. Аж раптом... Зненацька. Нізвідки. З'явилось це потрібно. Та не хвилюйтесь. Мати мені пояснила, що зараз потрібно слухатись батьків і навчатись у школі. Я так розумію: якщо я слухняна і успішно навчаюсь – тоді буде мені все, що хочеться, хочеться, хочеться... Так? Чи я ще чогось не знаю?

Зате я знаю про своє ім'я – Анастасія. Це ім'я – жіноча форма чоловічого імені «Анастас» і означає «повернення до життя». Вона загальна улюблениця й ніколи не обдурить хороших очікувань.

Бачу вам сподобалось. Тоді я відкрию мій секрет. Я дитина з інвалідністю... Мої вади були у тому, що я була приречена все життя мовчати! Але я не погодилася мовчати! Тому, що моя батьківщина – Україна! Я – успішна дитина! Я - щаслива дитина! І вважаю (як казав Пінокіо), що створена на радість людям!!!

НЕ ВГАДАТИ ВАМ НІЗАЩО, ЯКА З ІГОР Є НАЙКРАЩА!

Барановська Катерина,

учениця 3 класу,

комунальний заклад «Нестерянська спеціалізована різнопрофільна

загальноосвітня школа I-III ступенів» Оріхівської міської ради

(консультант: Мась О.М.)

Гойда, гойда, гойдашички,
Гляньте люди й комашечки,
І пташата й ведмежата,
Як же бавляться малята.

Яке то диво – гойдалка! Як мухи на мед збігається малеча. Злітаєш на ній до самих хмар і здається, що тільки руку простягни – і всі мрії збудуться. Та тільки ж страшно! Аж серце твохкає в грудях, як у пташки. І дух захоплює чи то від щастя, чи від польоту. Ой, я так захопилася, що забула вам назватися – Катруся. Я така пустунка і витівниця, щоб гралася з раннього раночку і до пізнього вечора. Та ще й вас би запросила. Бо то не дуже весело гратися самій.

А ще люблю хованку. І де я тільки не знаходила потайні місця. Тато жартує, що я мала мов мишена пролізу навіть у шпаринку. Знаєте, немає нічого кращого, ніж гратися разом усією родиною. Весело, цікаво, а галасу скільки! Я навіть згодна сама потім поприбирати.

Люблю гратися з подружками в ляльок. І кіски позаплітаю і платтячко змайструю. І кашею з бузкових квітів усіх почастую. А от братик мій Даня ляльок не шаную. Та й не дивно – хлопчик же. Його нічого, крім машинок, не цікавить.

А ще скажу вам по секрету. На канікулах, коли вже забулися всі уроки, ми іноді граємо в школу. Мені страшенно подобається бути Оленою Миколаївною (так звать нашу вчительку). Дівчатка говорять, що я навіть розмовляю точнісінко, як вона.

Та головне, хочеться, щоб гра не закінчувалася ніколи. А от розповідь добігає кінця. Тож дякую за увагу. І не забувайте грати, не соромтеся бути дітьми, даруйте радість собі і рідним. Бо краща гра, а я це знаю точно, – це та, в яку ви граєте зараз.

МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА

Блажаєва Аріна,

учениця 3 класу

Садовська загальноосвітня школа

Мелітопольської районної ради Запорізької області

(консультант: Чиркова І.А.)

Коли мене просять розповісти про себе, я завжди починаю з малого: мене звать Аріна Блажаєва. Насправді всі звать мене Аріша.

Народилась я та живу в Україні – це моя Батьківщина, мій улюблений куточек Землі.

Але я завжди починаю з малого. Мешкаю я у найкращому мальовничому селі Садове, що розкинулось на берегах річки Молочна. Може, вважаєте, що з того, якесь маленьке село... Може і маленьке. Якщо Ви досвідчені особи, то, чули про мелітопольську черешню. Чули? Не могли Ви про це не чути. «Мелітопольська черешня» ..... Це ж візитівка Мелітополя! А Садове – воно ж поряд... Отак закінчується Мелітополь – і вже Садове. Так ось, Садове – це і є початок, джерело тієї соковитої солодкої та найсмачнішої у світі, відомої в Україні та за кордоном черешні. У моєму селі вирощують багато років не

тільки черешню, але і персики, абрикоси, яблука. Недарма село і має назву Садове.

Я люблю своє село, місто Мелітополь, свою Батьківщину.

Я мрію і вірю, що у майбутньому мою Україну знатимуть і поважатимуть у світі. Бо велике завжди починається з малого.

ЧАРІВНІ СЛОВА

*Васільєва Валерія,
учениця 3 класу,*

*комунальний заклад «Степногірська загальноосвітня школа
I-III ступенів» Василівської районної ради Запорізької області
(консультант: Чумак С.В.)*

Чи помічали ви, що в сучасному житті дуже рідко почуєш ввічливі слова? Не задумувались – чому? Та тому, що 21 століття – вік комп’ютерних технологій! Вся молодь сидить у гаджетах, комп’ютерних іграх. Ми припинили гуляти на вулиці, помічати того, хто поряд. Всім не вистачає часу на живе-е-е спілкування. Та що говорити, приходжу я вчора в школу в новій сукні, краси-и-и-ва! І що ж ви думаете?.. Ніхто з хлопців мене навіть не побачив!!! А як же їм мене побачити, коли під носом смартфони? Ось так і забивають люди ввічливі слова. А кому вони будуть їх говорити? Зомбі з «Майн Крафту» чи Леону з «Бравл Старсу»?

Та навіть ті, що не з телефонами, рідко використовують ввічливі слова, адже набагато простіше нагрубити, ніж ввічливо звернутися до людини.

Я хочу побути доброю феєю. І повернути людству ввічливість. Її в супермаркеті чи на базарі не купиш... Я пошукаю її у колосистому полі.

Пісня «Віночок»

Ой піду я собі полем
У пшениченьку густу
Квіточок там назираю
І віночок заплету.

Із рум'янки, материнки
Із зеленого барвінку
Ще й від сонця промінці
Заплету я квіти ці.

Я назбирала польових квітів. Ось – незабудка, вона дарує нам «Будь ласка». Я віднесу тій дівчинці, яка хоче поступитися місцем старенькій бабусі «Прошу, сідайте будь ласка».

А ось – мак дає «Вибачте». Я подарую його першокласнику, який біг так, що штовхнув учителя «Вибачте, Ніно Михайлівно, я ненароком».

А барвінок вчить нас говорити «Дякую». Я понесу Сашкові, моєму сусідові по парті, я з ним всім ділюся, але у відповідь нічого не чула.

Мене кличе ромашка, хоче віддати «Доброго дня». Я відправлю його всім людям, щоб ввічливість ішла із душі кожного.

А ось гарненька маргаритка пропонує нам «Спасибі». Люди, беріть і будьте вдячні сонцю, полю, квітам – всьому, що є на нашій землі. Тоді світ стане на краплинку кращим. Приносити радість, бути потрібним, здатним допомагати людям – це велике щастя!

Я створила віночок ввічливості. Бо ніщо не коштує так дешево і не ціниться так дорого, як ввічливість!

Дякую за увагу.

«БУВАЮТЬ ЛЮДИ, ЯК ЗОРИ»

*Волгіна Вероніка,
учениця 3 класу,
комунальний заклад «Дитячий центр»
Михайлівської селищної ради Михайлівського району
Запорізької області
(консультант: Малахненко І.Ю.)*

«Бувають люди, як зорі». Цей вислів чув, напевно, кожен з вас. Я теж з ним зустрічалась, але ніколи не розуміла, як можна порівнювати людину із зіркою. Та зустрівшись з однією михайлівською поетесою, відчула на собі, як хтось може у прямому сенсі слова «зігрівати душу».

Цією людиною для мене стала надзвичайно талановита поетеса Любов Миколаївна Шемет. Вона виросла у Приазовському районі.

Любов Миколаївна багато років працювала у бригаді швидкої допомоги. Вона відчайдушно боролась за життяожної людини, до якої приїздила на виклик. Щоразу, коли ставала на бій із самою долею, Любов Миколаївна розуміла, програти вона не має жодного права.

Любов Шемет бачила і щастя на очах у рідних пацієнта, що одужав, і крик душі тих, хто назавжди втратив близьку людину. І хоча вона за віком, годиться мені у бабусі, ми завжди можемо поговорити про найпотаємніше. Колись, Любов Миколаївна навіть написала для мене байку.

Я обрала цю людину для своєї розповіді, адже хто, як не ми буде прославляти наш рідний край і його видатних жителів. Нехай кожен знає, на Михайлівщині є людина, яка може зігріти сильніше за будь-яку зірку – це Любов Миколаївна Шемет.

Я – МАЛЕНЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ

*Галутва Єлизавета,
учениця 3 класу,
Вільнянська гімназія «Світоч»
Вільнянської районної ради Запорізької області
(консультант: Тільчарова Н.О.)*

Шановні присутні, пропоную до Вашої уваги мої роздуми на тему: «Я – маленький українець».

Мене звату Галутва Ліза. Мені 9 років. Я – українка. Я вважаю, що найдорожче та найулюбленніше місце на Землі є країна, в якій ти народився.

Моя Батьківщина – це Україна. Я дуже пишауся, що я – українка. Хто такі українці? Насамперед, це волелюбні люди з багатою історією, традиціями та звичаями.

Бути українцем, хоч і маленьким, – це дуже відповідально. Я впевнена, що не тільки я візьму на себе цю відповідальність, але й багато інших таких самих, як я. Бо від нас буде залежати майбутнє нашої Батьківщини. Що я можу зробити для своєї країни? Не так вже й багато, як здається на перший погляд. Але це не так! Щоб стати справжнім українцем, недостатньо лише народитися в цій країні. Це довгий та нелегкий шлях особистого становлення, який починається з дня твого народження і триває все життя. Любов до України та патріотизм прищеплюється нам з малечку. Починається все з батьків, вихователів, учителів та самоусвідомлення. Це любов до свого рідного містечка, вулиці, школи, друзів.

Нехай зараз Україна переживає не найкращі часи, я в неї вірю і вона в мене єдина. Я хочу бачити свою країну квітучою, де кожна людина відчуває себе щасливою!

Наприкінці, хочу звернутися до усіх українців уривком з вірша видатного українського Кобзаря Тараса Григоровича Шевченка:

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во врем'я лютє,
В остатню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть.

Дякую за увагу!

МОЯ ШКОЛА – НАЙКРАЩА!

*Дерновий Кирило,
учень 3 класу,
Запорізький ліцей №34 Запорізької міської ради
Запорізької області
(консультант: Пономаренко Н.О.)*

Ви здивовані? Не дивуйтесь. Адже це гімн Запорізького ліцею № 34 – школи, в якій я зростаю, навчаюсь, готують до дорослого життя; школи, про яку сьогодні я хочу розповісти. Адже моя школа – найкраща. Не вірите? Спробую переконати.

Кожного ранку я біжу до ліцею, де на подвір'ї мене вже чекають. Хто? Звичайно друзі.

– Привіт, білокорі сестри-берізки. Здрастуйте, пихаті ялини. Доброго ранку, розкішні клени і каштани. Своїм віттям вони наче запрошуують мене: «Заходь, дитино! Час пізнавати нове!». І я поспішаю до храму науки.

Іду широким коридором. Бачу привітні обличчя директора, вчителів, ліцеїстів. І навіть, коли небо затягнуте сірими хмарами, від усього цього на душі стає тепло і затишно. Так і хочеться комусь усміхнутися, побажати гарного дня. Таке можливо тільки у найкращій школі.

А ще вона для мене найкраща, бо саме тут навчається багато переможців олімпіад. Я хочу бути схожим на них – розумних, працьовитих, старанних, впевнених у собі. І коли підросту, теж займу перші місця, щоб школа мною пишалося.

Ліцей 34 – найкраща школа, адже вона найспортивніша. Завітайте і ви побачити куточек спортивних нагород: дипломи, грамоти, кубки і... фото Єгора Скуріхіна, який, навчаючись у школі, став чемпіоном світу. І я його бачив, навіть спілкувався. Щоб стати космонавтом, я гадаю, треба навчатися у найкращій школі. Саме у нас і здобував знання космонавт Олег Скрипочка. Це правда. Я у газеті читав. І вчитель розповідала.

Говорити можна довго. Розповідати – багато. Але я зупиняюся. Адже впевнений, що саме ми, діти і дорослі, робимо свою школу найкращою.

ЩО ДАРУЄ МЕНІ РАДІСТЬ

Жданова Ольга,
учениця 3 класу,
комунальний заклад загальної середньої освіти
«Зарічненська гімназія» Комишуваської селищної ради
Орхівського району Запорізької області
(консультант: Петрашкевич Н.А.)

Постій-но, хвилино, зупинись! Чуєш, то радість моя сміється!

Дзвінко, весело, стоголосо.

Радість і щастя для мене – то два крила одного птаха.

Я рада, що народилася на світ. Така крихітка, а таке велике щастя.

Таке велике, якщо його розділити на дрібненькі шматочки і подарувати кожній людині нашої планети, то яскравіше б засяяло сонечко, веселіше б заспівали пташки в небесній блакиті. А їм би відгукнулися могутні ліси і водні плеса. А люди? Люди стали б такими щирими, такими щедрими. І мені зовсім не шкода свого щастя, бо тільки коли робиш добро, ти по-справжньому відчуваєш радість.

А якого кольору для тебе радість? Червоного? Жовтого? Голубого? А, може, рожевого?

Моя радість – зелена.
Зелене, щастя, зелене
Хорошій гості у мене.

Я завжди рада гостям. І ви приходьте до мене, люди добрії, моє щастя на всіх вистачить. Поділюся! Т-ш-ш-ш! Кажуть, що щастя любить тишу.

Я – МАЛЕНЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ

Каракуля Дмитро,
учень 3 класу,
комунальний опорний заклад «Плодородненський заклад загальної середньої освіти» Плодородненської сільської ради
Михайлівського району Запорізької області
(консультант: Толстенкова С.О.)

Я часто думаю про те, що є земля, де вирости батьки, де виріс ти і я. ... Я живу у прекрасній квітучій країні, ім'я якій – Україна! Тут матуся співала мені чарівні колискові, допомогла зробити перші кроки та вчить бути вірним своїй Батьківщині...

Я – українець! І з гордістю вимовляю ці слова. Адже для мене Україна – це все мое життя! Це – солодкі пісні, що линуть звідусіль, огортаючи мене... Це – широкі поля та степи, які є красою та багатством рідної землі.

Люблю тебе, Україно! Я можу безперестанку милуватися рідними краєвидами, своєю єдиною домівкою, теплими святами та народними традиціями, а особливо – видатними людьми, яких народжує українська земля.

Я українець і я горджусь собою. Одним майбутнім зв'язаний з тобою. Майбутнім світлим, без розбратау й горя, де люди будуть дружніми, аж від Карпат до моря. І якщо кожний з нас повірить, хоч на мить, і в серці іскорка любові не згорить, я знаю, буде користь Україні – близькій душі і серцю Батьківщині!

ЯКА Ж КРАСИВА ВОНА – МОЯ УКРАЇНА!

Клименко Ольга,

учениця 3 класу,

Запорізький навчально-виховний комплекс № 42

Запорізької міської ради Запорізької області

(консультант: Некрасова О.П.)

Доброго дня усім!

Я – українка Олечка. Учениця 3 класу Запорізького навчально-виховного комплексу № 42. Українка – і горджуся цим, бо дуже люблю свою Батьківщину!

Сьогодні я розкажу, яка ж красива вона – моя Україна.

Отож, для мене вона гарна, як дівчина! Личко в неї білесеньке, як лілея, очі – блакитні, мов волошки, а уста – червоні, як ягідки калини. Сорочечка дбайливо мережана різnobарвними нитками, а спідничка розмальована чарівним пензлем.

Ось стою перед вами, а перед очима – червоні маки, рожеві мальви, айстри білі, фіалкові, темно-рожеві – такий різnobарвний килим, що очей не відвести.

А он сонечко несміливо цілує землю, вмиту вранішньою росою. Роса збирається у блискучі, мов слізи краплинки і стікає по листячку зеленої травиці.

Тут небо показує чудернацькі гримаси смарагдовим лукам. Ген-ген співають одвічну пісню невпинні річки та шепочуть шумні хвилі морів.

Ой, стій! Це ти торкнувся моє обличчя? Ти хто?... Так тож війнув світанковий вітерець. Це він приніс до моєго носика духмяні паході запорізького степу. Тсс... Полину нишком за ним.

І постають на заході переді мною зелені Карпатські гори, на півдні золотиться море стиглої пшениці, на сході встають терикони шахт, на півночі шумлять ліси. І все це наша Батьківщина – Україна! У ній скрізь є місця, які полонять своєю красою. Так і хочеться гукнути самій природі: «Годі, зупинися, нічого красивішого не треба!»

Дякую за увагу. Сподіваюся зустрінемось.

Я – ЩАСЛИВА ДИТИНА

Маврін Микола,

учень 3 класу,

Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів №30

Запорізької міської ради Запорізької області

(консультант: Дерябкіна В.І.)

Доброго дня усім! Я – Маврін Микола,
Учень третього класу тридцятої школи!
Тема виступу: «Я – щаслива дитина!».
Буду вдячний Вам за увагу незмінну!

Нешодавно ми всі Новий рік святкували,
Один одному щастя назавжди бажали...
Щастя – мрія висока для кожного з нас.
Для життя воно – ніби найкраща з прикрас!

Я вважаю, що щастя доступне щодня.
Це – здоров'я міцне і гарна сім'я!
Це – успішне навчання, багато книжок,
Бо вони – це до знань упевнений крок!

Я – щаслива дитина, бо на позитиві
Йду щоранку до школи, до свого колективу!
Бо у мене – найкращі учителі,
Найвеселіші друзі на всій землі!

Нас Вікторія Ігорівна вчить всьому
Найрозумнішому, найкориснішому!
Я люблю всі уроки, ну а найбільше –
Математику – справді найцікавішу!

Я щасливий тому, що я після школи
Займаюся спортом, щоб не бути кволим.
Хочу я бути вправним у боротьбі
Як Руслан Володимирович – тренер мій.

Я щасливий тому, що ввечері знову
Повертаюсь до рідних, до свого дому,
Де чекають мене батьки й сестра Ганнуся!
Ну, а влітку я іду до дідуся й бабусі!

Справді, щастя завжди є поряд з нами!
І не треба шукати його за горами!
Щоби бути щасливим, є сотні причин!
Зранку лиш посміхнись – і вперед, до вершин!

І я мрію про те, щоб в усій Україні
Був мир, як у краї нашому – нині!

Бо без миру і щастя зникає, як дим...
Мирні небо й земля нам потрібні усім!!!

Тож усім Вам, шановні, я щастя бажаю!
Хай щодня воно в Ваших серцях розцвітає!
Хай цвіте Запоріжжя і вся Україна!
Буде злагода завжди у Ваших родинах!

ЛЕГЕНДА ПРО СЕЛО ЧЕРНОЗЕМНЕ

Московський Віктор,

учень 3 класу

комунальний заклад «Чорноземненська загальноосвітня школа

I-III ступенів Якимівської селищної ради Якимівського району

Запорізької області»

(консультант: Лифар Т. П.)

Всім доброго дня! Я – Московський Віктор, учень 3 класу Чорноземненської загальноосвітньої школи. Ось яка цікава легенда живе в моїй чудовій школі, послухайте.

Серед степу широкого, де безкраї простори і бують вільні вітри, стоїть маленьке затишне село «Чорноземне». Кожного приваблює його назва.

Було це чи не було, але, мабуть, таки було, коли люди кажуть. В українських степах у козацькі часи не існувало доріг, тільки старовинні шляхи, якими ходили чумаки по сіль в Крим, по рибу на Дон і Запоріжжя або по збіжжя та товари до Очакова. Одним із таких шляхів, на якому стоїть наше мальовниче село, був Муравський шлях.

З XVII ст. Муравський шлях перетворився на торгівельний шлях. Саме ним восени проїжджав торговець, який віз збіжжя в Крим. Це були мішки із зерном. На місці, де розташоване село Чорноземне, його застала негода, і віз застряг. Земля була чорного кольору, масляниста і в'язка. Йому потрібно було багато зусиль, щоб вибратися. Частина його збіжжя була втрачена.

Повертаючись наступного літа, він побачив смугу золотих колосків неймовірного розміру. Він згадав, що саме в цьому чорноземі він втратив частину свого товару!

Ось від тоді почалася історія села, яке згодом назвали «Чорноземне»...
Дякую за увагу!

ЩО МЕНЕ ЗАСМУЧУЄ?

Паніна Вікторія,

учениця 3 класу,

комунальний заклад «Чернігівська загальноосвітня школа-інтернат І-ІІІ ступенів» Запорізької обласної ради
(консультант: Благовська О.О.)

Це хороша тема... Ні це не хороша тема! Хотілося б краще поговорити про те, що мене радує і що робить мене щасливою. Так ні. Останній час мої батьки, я, мої друзі-однокласники, моя вчитель все більше засмучуються. Не знаєте чому? Ні ? Хочете почути? Я бачу, що хочете. Мабуть, тільки Ви і хочете мене почути!..

Моя школа... Чернігівська загальноосвітня школа-інтернат. Це для мене найкраще місце на землі. Але якийсь великий, далекий і незнайомий дядько або тітка, яким завжди не до нас, вирішили, що моя школа їм не потрібна. Як непотрібним уже став,... ну я не знаю... ото пакет, який і цілий, і гарний. і міг би ще послужити людині, та не потрібний, бо є кращі, новіші, а він уже зайвий, бо немає уже стільки продуктів, щоб у нього покласти. Покористувалися... І досить... І викинули на смітник...

Так і моя школа. Комусь здалася уже не потрібною... Покористувалися, майже 60 років, і досить...

Немає учнів! Вони є! І їх багато, які люблять цю школу, і хотіли б її відвідувати. Але той дядько, чи та тітка, яких я не бачила, але їх боюся, заборонили прийом до школи! До моєї улюбленої школи уже не будуть приходити нові учні! Ось моя школа зараз... (фото). А ось , що з нею може бути через декілька років, це до речі мій дитячий садочок... був.

Пройде не багато років і таке ж буде зі школою? З моєю школою! Де я вчуся! Вчу уроки, граюся! Відпочиваю! Дружу! Де мені затишно і комфортно! Де працюють мої улюблені вчителі і вихователі! Мої друзі!

Але вони сильні.

Ви, гарні, красиві, добрі, милі люди, які тут на мене дивитеся і оцінюєте мій виступ, передайте тому страшному дядечку привіт від дівчинки Вікі і скажіть йому, що нас не можна залишати на потім, що я мрію про одне: щоб на наступний рік... я приїхала на цей конкурс і мій виступ називався «Що мене робить щасливою» або «Я дуже вдячна далекому і не знайомому дядечку».

ЩО ОЗНАЧАЄ ПОВАЖАТИ СТАРШИХ?

*Подтепа Софія,
учениця 3 класу,
опорний заклад загальної середньої освіти
Розумівська школа Долинської сільської ради
Запорізького району Запорізької області
(консультант: Походеєва Н.В.)*

Доброго дня!

Вас вітає Опорний заклад загальної середньої освіти Розумівська школа і я україночка наддніпрянічка, Подтепа Софія Костянтинівна. Навчаюсь у 3 класі. Хочу поділитись думками про «Що означає поважати старших?» Я живу серед добрих, чуйних людей і оточена батьківською любов'ю та турботою своєї рідної держави. У мене щасливе дитинство, і в цьому мені неймовірно пощастило, бо маю велику дружню родину. Мій татусь і матуся живуть разом з батьками і у всьому їм допомагають. Вони успішні, тому що їх виховали такими батьки. У народі кажуть: «Що посієш, те й пожнеш». Але, на жаль, сьогодні дуже мало родин навчають моїх однолітків поваги до старших. Мені соромно, коли стойте бабуся в транспорті, в чергах. Своє здоров'я і сили віддали державі і своїм дітям. Ось я подумала, невже так важко дістати з глибини серця посмішку, любов, добро і підтримати людину похилого віку.

Зрештою, все повинно змінитись. Повага і шана повинні повернутись в наші родини, на нашу землю, бо без цього ми ніколи не будемо гідними свого краю, своїх пращурів, величного майбутнього.

Люди, подумайте!

Небо чисте голубе,
Там пташки літають.
А малеча гомінка
В щасті виростає.
Сонце посміхається
Настрій підіймається
Та чомусь в житті людей,
Прикроці трапляються.
Самотні літні люди
Часто з горем зустрічаються.

Світ жорстокий та байдужий,
До беззахисних людей,
Є бабуся без притулку,
А дитина без батьків.
Є самотній безробітний,
Що не знає добрих слів.
Люди, люди схаменіться
Будьте щирими завжди
Хай на серці радість буде
Й мир панує на землі!

ЯК ЗРОБИТИ ЖИТТЯ РАДІСНИМ?

Полегонько Надія,
учениця 3 класу,
комунальний заклад «Веселівська районна
різнопрофільна гімназія» Веселівської селищної ради
(консультант: Нежурко Л.М.)

Радість. Вона, як чудо, яскраве і нове. Її приносять люди, фарбуючи життя. Це емоція. Це настрій. Це вміння відчувати позитив від того, що робиш, від того, що очікуєш, від того, про що мрієш. Я щаслива тоді, коли займаюся улюбленими справами. Для мене радість – це танець. Не уявляю себе без нього. Кожен рух, помах, поворот робить світ яскравішим. Як тільки починає грati музика, у мене відразу з'являється велике бажання вийти і показати все, на що я здатна. І ось вихід. Глядачі дивляться за кожним рухом, посмішкою. І це справжнє щастя. А музика? Я не можу без неї! Вона надихає, дає мені сили рухатися вперед, робити кращим світ. Виступати на сцені з творами відомих композиторів для мене є величезною порцією позитиву. Не можу сидіти склавши руки, завжди у вирі подій. Конкурс «Міні міс Веселе» це ще одна щаслива мить. Наполегливість і праця – діадема моя. Сьогодні я можу впевнено сказати, що людина сама може дарувати собі радість. Займайтесь улюбленими справами, насичуйте своє життя позитивом! Дбайте про чистоту душі своєї. І тоді ваше життя буде веселковим, наповненим Вірою, Надією, Любов'ю.

ЯК ЗРОБИТИ ЖИТТЯ РАДІСНИМ?

Проценко Ксенія,
учениця 3 класу,
комунальний заклад «Матвіївська загальноосвітня санаторна
школа-інтернат І-ІІІ ступенів» Запорізької обласної ради
(консультант: Братковська М.М.)

Що таке радість? Радість – це почуття, яке прагне відчувати кожна людина! Радість – це веселий настрій, повне задоволення життям, уміння відчувати позитивні емоції. Радість – це щастя! Якщо радієш життю, ти щаслива дитина.

Для мене щастя – це навчання в школі, добра усмішка вчителів, коло друзів, ласкаві обійми мами і тата, сімейний відпочинок, заняття гімнастикою, спортом.

Я отримую радість від того, що мої бажання виконуються. Наприклад: нещодавно отримала від Діда Мороза 3D ручку і цікаву книгу «36 і 6 котів компаньйонів» Галини Вдовиченко.

Ми з вами щасливі люди – нам даровано життя. А жити дуже цікаво, чи не так? Кожен день щось трапляється, різні цікаві події відбуваються в сім'ї, в рідному місті, країні, у світі.

Ми любимо життя за те, що можемо насолоджуватися красою природи, радіти зустрічам із друзями, що рідні і близькі дарують нас свою любов і турботу, що кожного дня ми пізнаємо нове про довкілля.

Я впевнена, що радісні емоції роблять життя яскравим. Цікаві спогади, насиочують життя позитивом, усмішкою. І все це робить мене щасливою.

Ще для мене щастя – це бути українкою, любити своє село, ріднувулицю, примножувати багатства України, будувати міщну державу.

Даруймо радість рідним, близьким, друзьям!

СТОСУНКИ МІЖ БРАТИКОМ І СЕСТРИЧКОЮ

Сабірова Владислава

учениця 3 класу

Новопетрівський навчально-виховний комплекс

*«загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад» Запорізького району
Запорізької області*

(консультант: Сабірова Л.О.)

Я – дуже щаслива дівчинка. А знаєте чому? Бо я маю двох старших братів. Зараз я вам про них трішки розкажу. Хоча про них можна розповідати годинами, бо вони в мене різні та надзвичайно цікаві.

Два мої брати – красені. Старший – Данилко, високий, стрункий, блакитноокий. Він спокійний і врівноважений, на відміну від Олексія, який має запальний характер і гарячу вдачу. Але він – творчий і артистичний.

Старший Данило – студент, він вдома буває рідко, але не було жодного дня, щоб ми не спілкувалися з ним по телефону. Я розповідаю йому про свої справи, ділюся секретами, проблемами і радісними моментами, а він у відповідь дає корисні поради, підтримує мене. А вже коли приїжджає на вихідні додому, то я від нього не відходжу. Данило грає на гітарі, а ми з Олексієм йому підспівуюмо.

Мої брати дуже спортивні. Своїми руками, разом з татом побудували домашній спортивний майданчик, на якому вони із задоволенням займаються спортом. Сиджу в Данила на спині, коли він віджимається, а іноді я виконую роль гирі, висячи на руках у братів.

Оскільки мій брат Олексій – творча особистість, то ми з ним теж знаходимо багато спільніх справ. Наприклад: він навчає мене робити різні поробки з паперу, ми разом вчимо вірші. Особливо мені сподобалось, як ми вивчали колядки і щедрівки. А як радісно і щиро цього року ми вітали з Різдвом своїх родичів та односельців.

Мої брати для мене є опорою та прикладом. Я щаслива, що вони в мене є. І на їх честь я написала невеличкого віршика. Ось послухайте будь ласка:

Не боюсь нікого я –
Змалечку росту безстрашна,
Бо така у нас сім'я –
Є брати у мене старші
Від усього захищать,

«Не сумуй, мала!» – промовлять
Вміють мене вибачать,
Люблять невимовно!
Дякую вам, мама й тато,
Що я маю аж два брата.

Я ЩАСЛИВА ДИТИНА

*Таран Тимофій,
учень 3 класу,
Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія №27
Запорізької міської ради Запорізької області
(консультант: Сатаєва О.В.)*

Я – щаслива дитина, бо є в мене родина!
Я – щасливий, бо дивлюсь на цей світ!
Я – щаслива людина, бо є в мене країна,
де маленькими кроками піdnімусь в повний ріст.

Я щасливий – бо вільний, бо відкритий новому,
Я відверто з жагою знайомлюсь з життям.
Я щасливий, тому що поруч зі мною –
вірні друзі, нема місця тут ворогам!

Якщо сумно – журюся, нічого не ховаю!
Стане радісно – вголос тоді засміюсь!
Помічаю, як сонце пливе небокраєм,
Як на склі візерунки малює мороз.

Я щаслива дитина – мене любить родина!
Я щаслива дитина – люблю грati в футбол!
У дрібницях щоденних бачить щастя потрібно!
Ви, дорослі, повірте, озирніться навколо!

Я – ЩАСЛИВА ДИТИНА

Ятчук Поліна,
учениця 3 класу,

*Запорізький загальноосвітній навчально-виховний комплекс
санаторного типу «Злагода» Запорізької міської ради
Запорізької області
(консультант: Черевута М.С.)*

Щастя... Одне слово, п'ять літер і невимірний зміст. Я – Ятчук Поліна. Я впевнено можу сказати, що я – щаслива дитина!

Щаслива тому, що у мене є чудова родина, у колі якої я почиваю себе захищеною і безтурботною. Матуся називає мене «найвеличніше щастячко». У мене є затишний дім, куди я з радістю повертаюсь щодня. Мій дім – моя фортеця, тут я відчуваю себе щасливою.

У мене є школа, яка навчає важливим речам, і де я зустріла багато друзів.

Я маю улюблені заняття та справи, які роблять мене щасливою: займаюсь танцями,

Мене оточують рідні, дорогі мені люди. Я роблю те, що люблю і це робить мене щасливою.

Будьте і ви щасливими!

4 КЛАС

«ХОЧЕТЬСЯ» І «ПОТРІБНО»

Бандура Андрій,

учень 4 класу,

Запорізька гімназія №2 імені Лесі Українки

Запорізької міської ради Запорізької області

(консультант: Кулявець О.М.)

Доброго дня, друзі.

Мене звати Андрієм.

Я народився майже 10 років тому і, як учень 4-го класу, вже розумію, що в житті дуже часто доводиться вибирати між тим, що хочеться, і тим, що потрібно.

Ви спитаєте мене: «Андрійко, чого ж тобі зараз хочеться»?

А я, як і більшість дітей моого віку, відповім: з ранку до ночі грати у комп’ютерні ігри.

Вони такі класні. Стрілялки, квести, гонки, спортивні змагання. І ти всім цим керуєш і перемагаєш тих, хто живе навіть на іншій півкулі землі.

Проте, я знаю, що дорослі думають про моє «хочеться»: «Це згубно діє на здоров’я! Це нічого не дає тобі у житті. Це марно витрачений час. Це, це, це...».

А потім звичайно почнеться: «Тобі потрібно гарно навчатись у школі, потрібно все знати, потрібно вчити англійську, потрібно, потрібно, потрібно...».

Так,... я розумію... це, мабуть, потрібно.

Проте, спітайте мене, чи хочу я це робити?

(мовчазливо крутить головою, даючи зрозуміти, що не хоче).

Але бувають у житті ідеальні варіанти, коли хочеться і потрібно співпадають.

Зараз я займаюсь футболом, тому що хочу. А чи потрібно це мені?

Вважаю, що так. Якщо я не стану українським Мессі чи Рональдо, я буду фізично здорововою, точною в рухах, вправною людиною, в мене з’явиться багато друзів. А ще футбол сформує певні риси характеру – навчить боротися за перемогу, радіти успіхам та мужньо тримати удар поразки.

У моєму житті є ще одне поєднання «хочеться» і «потрібно».

Театральний гурток. Я з нетерпіння чекаю на кожну репетицію, тому що хочу навчатись акторській грі.

І ось тут всі знайомі дорослі кажуть: «Андрій, продовжуй займатись в театрі. Це тобі потрібно». І я розумію, що це саме так, бо вже знаю слова Великого драматурга Уїльяма Шекспіра – «Все наше життя – гра, а люди в ній – актори».

Ось таке складне воно, життя... (*зітхає*). На жаль, «хочеться» та «потрібно» такі протилежні. Та нещодавно я зробив справжнє відкриття. Насправді, «хочеться» та «потрібно» – крила одного птаха, і злетіти один без

одного не зможуть. Хочу перемогти в змаганні, потрібно багато тренуватися, хочу стати зіркою на сцені, потрібно багато репетиувати, хочу стати справжньою людиною, щоб поважали, цінували, потрібно постійно працювати над самовдосконаленням. Насправді, ось це «потрібно» не таке вже й страшне, головне, зрозуміти, задля чого. Тому останнім часом я з ним потоваришував і дуже пишаюся цим.

І в завершення хочу сказати кожному: «Якщо людина навчиться розуміти «потрібно», то обов'язково досягне того, що хочеться в повній мірі». Цього я всім нам і бажаю.

Дякую за увагу.

ЩО Я НЕ ЛЮБЛЮ

*Вакал Матвей,
учень 4 класу,*

*Комиш-Зорянська ЗОШ I-III ступенів
Комиш-Зорянської селищної ради Більмацького району
Запорізької області
(консультант: Погородня В.А.)*

Запитайте мене, що я люблю...

Ой, та про це можна говорити дуже довго, бо я люблю все... Ну майже все...

Є таки на світі речі, які мені не до вподоби, які я не-е-е лю-ю-блю!

Не люблю рано прокидатися, особливо взимку, коли треба швидко вистрибнути із теплого ліжка і ще швидше застрибнути у холодний одяг...

Не люблю, коли канікуlam настав кінець, коли завтра вже не вихідний, коли новорічні свята вже позаду.

Не люблю почуватися невпевнено на уроках, забувати табличку множення, не люблю програвати у змаганнях на уроці фізкультури, коли ображают мене... та й не тільки мене.

Не люблю зрад і зрадників, брехні і брехунів, заздрощів і заздрісників. Не до вподоби мені й жадібність, жорстокість, ненависть. Куди краще жити поряд із порядністю, любов'ю, співчуттям.

А ще я скажу вам по секрету, що ненавиджу їсти кашу, так кашу, будь-яку кашу. учитель розказувала, що запорізькі козаки їли куліш, а це ж пшоняна каша! «Хліб і каша сила наша!» – говорили вони та їли-їли свій куліш.

Дуже прикро, але я, мабуть, не козак. Та й не турок я, як каже дід. Бо турки теж їдять свій рис, а я його не-е-е лю-ю-блю! Ой, не люблю, коли дідусь чомусь сердиться...

А ще мені не подобається, коли мама гукає: «Матвійку, клади телефон, час за уроки!!!» Перервала таку гру...

Та це все дрібниці. Я підросту і навчуся їсти кашу, полюблю читати книжки, а не грати у планшеті.

Але ніколи я не полюблю війну... Я не люблю вибухів, пожеж, зляканих очей дітей і дорослих!

Я не люблю, коли плаче моя матуся. Я навіть боюся цього. Що її непокоїть? Хто її образив? Не плач, моя рідненька... Я ж тебе захищу завжди. Я не люблю, коли ти плачеш.

Не люблю, коли старіють дідусь та бабусі, коли в них щось болить. Живіть довго-довго, не хворійте.

Мабуть, я міг би ще багато чого розказувати про свою нелюбов. Але ж веселіше любити. І найбільше я люблю **ЖИТ-ТЯ!**

ЖИВІТЬ І ЛЮБІТЬ!!!

ЩО РОБИТЬ ЖИТЯ РАДІСНИМ?

*Губа Діана,
учениця 4 класу,
Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради
Запорізької області
(консультант: Корольова Л.М.)*

Ви колись замислювалися над тим, що робить життя людей щасливим та радісним? Це питання турбує мене, і сьогодні я хочу поділитися з Вами своїми думками.

Спостерігаючи за нашим життям, я зрозуміла, що ми постійно кудись поспішаємо, постійно чогось потребуємо: або новий телефон, або новеньку сукню, навушники і все таке... І завжди нам хочеться більшого. У цій гонці за речами, ми забуваємо про головне, а саме про те, що важливий показник якості життя – бути щасливим.

Насамперед, людське щастя не залежить тільки від матеріальних речей. І неможливо бути у повній мірі радісним, коли навколо людям, тваринам, природі погано. Виходить, що коли ти робиш і думаєш про щось гарне і корисне для світу, світ так само відповідає тобі добром. Це і робить життя радісним! Все у руках людей! Щастя в твоїх долонях!

Але це не просто. Не просто тому, що необхідно побороти свій егоїзм. Але це чи не єдиний спосіб переробити наш світ на кращий і ми цього дуже потребуємо вже зараз!

Побудуймо такий світ разом? Будьмо добрішими до тих, хто нас оточує, почнімо зберігати природу, дбайливо і економно користуймось природними ресурсами, піклуймось про тварин. І будьмо вдячні за те, що вже маємо!

Для себе я тепер точно вирішила, що буду шукати позитивне у кожному дні, допомагати слабким, садити і доглядати за рослинами, а коли я стану дорослою, то мрію віднайти ліки від усіх хвороб, щоб у кожної людини була можливість бути у повній мірі щасливою!

Дякую за увагу!

ЯК ЗРОБИТИ ЖИТТЯ РАДІСНИМ

Гудзь Матвій,

учень 4 класу,

Запорізька спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №72

з поглибленим вивченням хімії та біології

(консультант: Бузган О.Ю.)

Образа – це таке мале звірятко. З виду вона зовсім не шкідлива і, якщо з нею правильно поводитися, то шкоди вона не принесе. Образа, якщо не намагатися поселити її в свою душу, прекрасно живе на волі і ніколи нікого не чіпає. Звірятко це дуже маленьке і спритне, воно може випадково потрапити в тіло будь якої людини. І людина це одразу відчує, тому що одразу стає прикро. А звірятко кричить людині:

– Я не навмисно попалося! Відпусти мене! Мені тут темно і страшно! Я хочу звідси втекти! Є такі люди, які одразу відпускають Образу. Але є й такі, які ні за що не хочуть її відпускати. Вони називають Образу своєю і носяться з нею, як з найдорожчою іграшкою. Постійно думають про неї навіть вночі прокидаються від важких думок. А Образі все одно не подобається жити з людиною. Вона крутиться, шукає вихід, але сама вона не знайде шляху на зовні. Таке ось звірятко. Знаходить воно в середині людини що-небудь смачне і гризе. Кажуть про таких людей «Образа гризе»... І в решті-решт Образа так приростає до людини, що стає її частиною. Людина з кожним днем слабшає, а Образа всередині все товстішає і товстішає. І не втямки людині, що тільки й треба – взяти і відпустити Образу!

Я СЕРЕД ІНШИХ ЛЮДЕЙ

Долгова Крістіна,

учениця 4 класу,

комунальний заклад «Малинівська загальноосвітня школа

I-II ступенів» Гуляйпільської районної ради

(консультант: Продан Л.В.)

Я – ще маленька людина у великому світі... Що я несу у цей світ? Яке мое призначення? Чи потрібні ми, люди, один одному? Ми часто замислюємося над цими питаннями і кожен знаходить свою відповідь. Але неодмінною є у всіх думка, що людина – унікальна особистість. Хоч ми різні, але всі хочемо добра, любові, співчуття і захисту, поваги. Ми всі іноді потребуємо допомоги, тому так потрібні один одному. Добре слово і добрий вчинок підтримають, навіть можуть вилікувати кожного із нас. А найбільше мое щастя – спілкування. Спілкування з рідними, друзями і просто з незнайомими. Тому людина щаслива тільки серед людей.

Я впевнена – людина починається з добра. Творімо добро! Воно в кожному із нас! Бережімо в собі людину! Дотримуймося золотого правила: ставмося до людей так, як би ти хотів, щоб люди ставились до тебе! Візьмімось один з одним за руки, відчуймо тепло долонь, відчуймо добро, яке випромінює кожен з нас! Щаслива я тільки серед вас, люди! Я живу, тому що життя вирує навколо...

Я – ЩАСЛИВА ДИТИНА

*Капленко Камілла,
учениця 4 класу,
Відроднівський заклад загальної середньої освіти
Широківської сільської ради Запорізького району
Запорізької області
(консультант: Махмудова О.В.)*

Що ж таке щастя? Думала я думала і вирішила запитати бабцю. Вона посміхнулася і привела мені чиєсь слова, що щастя – це коли є гарне здоров'я та погана пам'ять. Тут я замислилася ще більше... Зі здоров'ям можна і погодитися, хоча чула безліч прикладів, коли люди з обмеженими можливостями або з невиліковними хворобами були досить щасливими... А от щодо поганої пам'яті... Це ж що ж виходить, якщо в мене пам'ять гарна, то я не можу бути щасливою??? Щось тут не так.

Тоді я вирішила запитати у мами і тата. Підходжу до них, а вони якраз вечерю готують. Точніше мама готує, а тато допомагає, вони про щось розмовляють, сміються... Побачили мене, посміхнулися, тато підморгнув... і мені стало відразу все зрозуміло... Я – найщасливіша дитина! У мене найкращі батьки у світі. Вони люблять мене такою, якою я є. Матуся і татко вислухають, дадуть пораду, а головне – вірять в мене!!!

Хіба ж це не щастя?

У мене є своя кімната, ціла купа іграшок, улюбленець кіт Боня, він такий няшний...

Хіба ж це не щастя?

Я живу в теплому будинку і ніколи не голодувала. У мене дружний клас, багато друзів і вчитель мене любить. Я маю мрію і обов'язково її здійсню.

Я виступаю сьогодні перед вами... Це також щастя.

Отже, бути щасливим – це намагатися побачити його в простих речах і вміти цінувати те, що в тебе є...

Для хворого щастя – це бути здоровим, для сирітки – мати батьків, для голодного – кусень хліба, для дітей тих солдатів, що сьогодні воюють за нашу країну, щоб повернулися до них живими їхні батьки.

Щоб бути щасливими, діти повинні мати можливість просто насолоджуватися своїм дитинством. Завжди сподіватися на краще, адже помилки всі роблять. Правда ж?

Отже , зараз для мене найбільше щастя, коли мої батьки здорові, коли ми сидимо поруч і дивимося у вічі одне одному, вони відкладають мобільні телефони, вимикають думки про сотні своїх проблем і зовсім не відволікаються на сторонні справи!!!

Будьте щасливими вже сьогодні!

МОЯ ШКОЛА – НАЙКРАЩА

*Кулько Євгенія,
учениця 4 класу,
комунальний заклад «Сторчівський навчально-виховний комплекс
"загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів-
дошкільний навчальний заклад"»
Новомиколаївської районної ради Запорізької області
(консультант: Гончарова Ю.О.)*

Я люблю свою школу. Мені здається, вона особлива. Звісно, зовні вона звичайна, така ж, як і тисячі інших шкіл в Україні. Вона має такі ж просторі класи, сюди ходять звичайні сільські діти. Але вона лише для інших звичайна, для мене тут все особливе, бо це моя рідна школа.

Пам'ятаю свій перший шкільний день. Хоч я і ходила до садочка, та дуже боялася йти до першого класу. Мене лякав цей великий галасливий шкільний колектив. Але перша вчителька, взявиши мене за руку, вселила спокій і довіру, і я, вперше сівши за парту, вже ніколи не боялася переступати поріг рідної школи.

Моя школа – це мій другий дім. Там у мене є дуже багато знайомих, друзів і найкращий класний керівник. У нас надзвичайно дружний клас, ми допомагаємо одне одному, підтримуємо. Часто зустрічаємося у святкові й вихідні дні, маємо багато спільніх інтересів, із задоволенням беремо участь у шкільних заходах.

Для мене школа – це не тільки уроки. У ній минає значна частина моого життя. Я тут не лише вчуся, а й розвиваюся, спілкуюся з друзями, можна сказати, навіть відпочиваю! Це цікаве і насичене різними подіями життя, котре ніколи не дасть сумувати. Я займаюся тим, що мені подобається: беру участь у святкових концертах і конкурсах, різних акціях і фестивалях, спортивних змаганнях і бібліотечних заходах. Моя школа – це місце, де я можу розвинути свої таланти та відкрити свої найкращі якості, тому я люблю ходити до школи і завжди на канікулах сумую за нею.

Ще я дуже люблю свою школу через щиріх, творчих та талановитих учителів. Щодня вони навчають нас чогось нового, прагнуть виховати нас гідними людьми.

Моя школа – найкраща! Адже вона стала для мене другою домівкою, а мій клас – улюбленою другою родиною!

ЩО ОЗНАЧАЄ ПОВАЖАТИ СТАРШИХ?

Курносенко Данійл,

учень 4 класу,

комунальний заклад «Степногірська загальноосвітня школа I-ІІІ ступенів» Василівської районної ради Запорізької області

(консультант: Чумак С.В.)

Мій виступ на тему «Що означає поважати старших?» Із блоку «Я серед людей»

– Відгадайте загадку: «Вона рано чи пізно настане для всіх, незалежно від статусу та місця проживання».

– Як ви думаєте? Що це?

– Правильно – старість.

– Які асоціації виникають у вас, коли чуєте це слово?

– У кожного різні. У когось – це неминуча вікова пора, а для когось – багаж зрілості. А для мене – четверокласника – це безкінечно довге майбутнє, яке має свої переваги: по-перше, не треба ходити кожен день до школи, навіть на роботу; по-друге, можна зайнятись улюбленою справою і тобі ніхто не забороняє; по-третє, можна сидіти біля комп’ютера хоч цілий день і за очі не страшно – все одно вже в окулярах.

У реальному житті, я вважаю, немає абсолютно «старих» і «молодих». Сьогоднішня бабця – це вчоращня жінка, позавчоращня дівчина, позапозавчоращня маленька дівчинка, що колисала ляльку і цілуvala в ніс кошенят.

Отже, це не різні люди – це одна й та сама людина, переходить у різні стани життя. Ну це, майже, як вода, що може перебувати у трьох станах. Тільки ось де я бачу проблему життя: навіть лід може перейти в рідкий стан, а старість в молодість – ніколи!

А нам, дітям, – це на краще. Ось взяти, наприклад, мого дідуся. Я пишаюсь тим, що він пенсіонер – бо тільки в нього є вільний час для мене!

– Так, що ж таке старість? – запитує молодість.

Старість:

– Старість – це та ж юність, лише в іншому вбранні.

Молодість:

– Старші молодих постійно повчають: як одягатися, де вчитися, коли одружуватися.

Старість:

– Ми, старі, забуваємо, що життя швидко змінюється і доводиться просити допомогу, щоб вижити у сучасному інтернет-просторі.

Молодість:

– Як ви набираєтесь мудрості?

Старість:

– Мудрість – це спосіб життя, це сукупність знань.

Молодість:

– У такому разі нинішній Coogle – перший мудрець?

Старість:

– Найвища мудрість – це повага і пошана. Ми були такими як ви. Ви будете такими як ми. Тож не дивіться зверхньо на нас.

Молодість:

– Як говорить моя мама: «Від поради старих – голова не болить».

Старість:

– Старість – не радість, а молодість – не вічність.

Молодість:

– Шануймо старість – бо це наше майбутнє.

Дякую за увагу.

ПРОПОНУЮ ПОЗНАЙОМИТИСЯ

Лиска Єлизавета,

учениця 4 класу,

Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів №29

Запорізької міської ради Запорізької області

(консультант: Демиденко Г.В.)

Привіт! Hello! Доброго дня!

Рада Вас всіх вітати.

Я – Ліза Лиска. Народилася взимку у найкращому місті – Запоріжжі. Зараз навчаюсь у 4 класі школи №29.

Я дуже щаслива дитина. У мене є найлагідніша бабуся і найкраща мама.

Моя сім'я – це символ тепла і широті, любові та доброти. Від народження я зростаю в творчій атмосфері. У мене є чимало занять, які мене захоплюють. Я хочу у житті все спробувати.

Хочу малювати, на гітарі грати,
голосно співати,
і ліпiti хочу, квіти вирізати,
українську вишиванку на свята вдягати.
Хочу я вивчати іноземні мови,
Щоб, коли я виросту,
вести з іноземцями ділові розмови!

Коли все встигнути? Я не гаю часу. У мене все розписано по хвилинах. Моє хобі – читання, малювання, перегляд повчальних мультфільмів. Мені подобається бути в колективі, спілкуватися з людьми. Я легко знайомлюся з ними, придивляюсь, намагаюся щось почерпнути для себе.

Я сподіваюсь, що у майбутньому мої улюблені заняття знадобляться мені. І я буду приносити користь суспільству, своїй Батьківщині.

Я хочу, щоб здійснилися мої бажання: щоб був мир на нашій Україні, щоб діти були щасливими, щоб українці мали добрий побут.

МОЇ МРІЇ

*Макаренко Марія,
учениця 4 класу,
комунальна установа «Пологівська гімназія “Основа”»
Пологівської міської ради Запорізької області
(консультант: Драбчук О.В.)*

Шановні дорослі! Сьогодні я хочу поділитися з вами своїми дитячими мріями. Але їх втілення неможливе без вас. Кожного дня вас, любі тата і мами, щось турбує, виснажує і лишає сил, а інколи навіть і надії, але ви не завжди розумієте, що такі ж речі руйнують і нас, ваших дітей. Самі за себе ми постояти ще не в змозі. Для цього нам потрібні міцні, дружні родини, чисте, здорове середовище, мудрі вчителі, сильна держава. Це заради нашого майбутнього ви маєте кожного ранку прокидатися і йти на роботу, будувати будинки і школи, заводи і якісні дороги – міцну державу! Це саме заради нашого майбутнього в нас має бути сильна армія. І заради нас, нашої природи ви маєте вдумливо споживати і оберігати. Я переконана, що перед тим, як зробити наступний крок ви ставите питання: «А чи принесе це користь нашим дітям?»

Тому я вірю, щоб ви, дорослі, усі разом, об'єднаєте свої серця, зберете всю волю в кулак, зупините війну і забезпечите нам – вашим дітям – таке майбутнє, на яке ми заслуговуємо!

Я – ЩАСЛИВА ДИТИНА

*Москаленко Юлія,
учениця 4 класу,
комунальний заклад «Матвіївська загальноосвітня санаторно-шкільна школа-інтернат І-ІІІ ступенів» Запорізької обласної ради
(консультант: Сініцина В.С.)*

Мене часто запитують: чи щаслива ти? Це питання змушує задуматися над тим, що дійсно є щастя.

У сучасному світі люди змінили свої пріоритети й для них важливими є матеріальні цінності. Хтось радіє новенькому телефону, а хтось поїздці за кордон. Ця людина щаслива лише тому, що в неї є гроші і вона може дозволити собі робити все, що вона хоче. Та якщо ці гроші зникнуть? Що тоді? Адже нічого не залишиться. Тому потрібно саме в цей момент зупинитися і задуматися. Чи буде тобі чому радіти? Завжди потрібно пам'ятати, що щастя і

справді не в грошах. А в щирих людських відносинах, у відвертих почуттях та в простих радощах життя.

Якщо в тебе є батьки, сім'я, друзі, ти повністю здоровий людина, можеш вільно рухатися, чуєш, бачиш, то ти один із найщасливіших людей. А ще в тебе є дім, у який ти з радістю повертаєшся щодня, школа, яка навчає важливим речам. У мільйонів людей навіть цього немає.

Подумати тільки, діти в інших країнах живуть на вулиці, не мають модних гаджетів, сучасного стильного одягу та нормальних шкіл. А у нас все це є. Потрібно вчитися радіти маленьким речам і задовольнятися тим, що маємо.

Для мене справжнє щастя, коли живі й здорові мої рідні.. Щастя – це те, чим ти можеш поділитися з іншими і його не стане менше. Навіть навпаки! Даруючи радість іншим, ти збільшуєш свою. Адже так просто посміхнутися незнайомій людині, допомогти старенькій бабусі перейти вулицю, поступитися місцем в громадському транспорті.

Кожен день ми самі можемо змінювати свій настрій і настрій навколоїшніх. І це дійсно щастя, коли ти розумієш, що зміг викликати радість.

Отже, щастя для кожного своє.

Щасливе дитинство – це тепла хатина,
В якій у любові зростає дитина;
Це мамина пісня, бабусина казка,
Любов усіх рідних, Господня ласка...
Щасливе дитинство – це друзів багато,
З якими і будні минають, як свято!
Це щедрі сюрпризи і здійснені мрії,
Казкові бажання і ширі надії...
Щасливе дитинство – в щасливій родині,
Яка все найкраще плекає дитині!
Благаєм, дорослі, зробіть все можливе,
Щоб квітло у світі дитинство щасливе!

Я – УКРАЇНКА

*Надіїна Вероніка,
учениця 4 класу,
комунальний заклад «Пришибська загальноосвітня школа
I-III ступенів імені М. А. Шаламова»
Михайлівської районної ради Запорізької області
(консультант: Благоторенко Н.С.)*

Мені ще зовсім мало років, і я майже нічого не тямлю у дорослому житті. Важливі новини по телевізору я одразу перемикаю на цікавий бойовик або смішну комедію. Я знаю, що в моїй країні іде війна, але я бачу на вулицях свого селища спокійні та усміхнені обличчя. Мені розповідають, що кожного дня

пожежники ризикують своїм життям, рятуючи інших, а я помічаю, як мої однолітки кидають петарди в тварин. Я впевнена в тому, що я живу у вільній країні, але чомусь ми повинні захищати свої кордони...

Я нічого не тямлю у дорослому житті... Але я точно знаю одне – я українка! І зобов'язана піклуватися про свою Батьківщину, бо народилася в ній. Бо з розповідей знаю, що прадідусь пройшов війну та повернувся з перемогою додому. Я зобов'язана піклуватися про дідусів і бабусь, бо моя бабуся не поїхала за кордон шукати кращої долі, а виростила моого батька на рідній землі. Зобов'язана піклуватися, бо мої батьки завжди кажуть, що в Україні все буде добре і ми повинні докласти максимум зусиль для цього. Зобов'язана, адже у мене є Батьківщина.

Я зовсім нічого не тямлю у дорослому житті... Проте, коли я виросту, я з гордістю казатиму своїм дітям, що вони українці. Щасливі незалежні українці!

МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ...

*Папіровник Вероніка,
учениця 4 класу,*

*комунальний заклад «Чкаловська загальноосвітня школа
I-III ступенів Чкаловської сільської ради Веселівського району
Запорізької області»
(консультант: Кривко Т.Б.)*

Я завжди з нетерпінням чекаю вихідних днів, адже приїздить додому мій брат. Він – ділова людина і, мабуть, тому дуже серйозний. І ось нарешті тато відчиняє ворота і у двір вкочується Романів Джип. Зрозуміла, що настрій у брата пречудовий. Рома сказав, щоб я мила руки і швиденько йшла до машини. Вони в мене не були брудними, але я все ж ретельно вимила їх, бо подумала, що новенького смартфона (мою давню мрію, яку обіцяв здійснити брат) потрібно приймати чистими руками. Але Роман із сяючим виразом обличчя вручив мені чималеньку коробку із чим би ви думали? Ні, не зі смартфоном, а з чарівним, мілім створінням – маленьким цуценятком. Воно дивилося на нас із свого тимчасового помешкання великими, трохи зляканими оченятами. Це було справжнісіньке божество! Таке беззахисне. Брат поважно сказав: «Це – член нашої родини». З цього часу наше життя змінилося. Воно наповнилося радістю і ще чимось таким, чого не можна передати словами. А ще – відповідалальністю. Все завертілося навколо Дена (так називав його Рома, бо він мав на це право). Відтепер усіх хвилювало, чи випив Денік молочко, чи з'їв кашку? Всі слідкували за чистотою посуду для їжі, і щоб він стояв на рівні тулуба цуценятка. Перші дні Ден багато спав, як і немовлята. Ми всі з нетерпінням чекали, поки він прокинеться, бо нудьгували без нього.

Ден підростав. Любив, щоб із ним бавилися, був товариський. От і вештався весь час під ногами. Йому було цікаво абсолютно все: що там роблять у своїй клітці курчата, як полює на горобців кішка. Без Дена не обходилась

жодна справа – скрізь він супроводжував нас. Йому все дозволялося, все сходило з рук. І навіть коли зламував маленькі саджанці на городі, граючись із ними, коли витоптував мамині квіти в садочках, дорослі закривали на це очі. Одним словом, не життя, а казка. Але казка ця кінчалася, коли потрібно було робити Дену щеплення. Вгледівши у Роминих руках голку, починав так жалібно скавучати, що хоч свою руку підставляй. А ще песик хотів познайомитися з осами. Та, видно, ті не дуже хотіли цього. Одна з них вжалила так, що аж вушко звисло.

Одного разу, коли Ден уже підріс, хотів самотужки відчинити хвіртку і прищемив собі лапку. Ми збіглися на його жалібне скавучання. Від болю Ден не знав, де подітися, весь час піднімав її, даючи нам зрозуміти, що йому дуже боляче. Очі тоді в нього були такими сумними, і я подумала, що краще б це трапилося зі мною.

А ще Денік дуже любив фотосесії. На згадку про його дитинство залишилось багато відео. А Ромі в день народження я відправила ММС – привітання-світлину, на якій зображеній Ден із трояндою в зубах. І причому фото вийшло з першого разу. Можливо, це тому, що Ден відчував, для кого привітання. Адже Романа він дуже любить, бо, коли той приїздить додому, Денік відчуває вже по звуку мотора і рветься з вольєра, щоб першим зустріти його. Від радості стрибає на брата, хоч той і сердиться. Адже собака стрибає нам на коліна, бо це найвищий прояв любові. Мені здається, що собака – єдина істота, яка любить тебе більше, ніж себе.

Йшли дні за днями. Денік підростав. І кумедне, чарівне створіння перетворилось на красеня Дена з широкою тепер уже спиною, крутими грудьми, дужими лапами. Тепер він на нас дивиться пильним, уважним поглядом. І скільки віданості в ньому, благородства. Це вже не беззахисна маленька істота, а дужий пес, який завжди буде віддано та надійно захищати та охороняти.

І тепер Ден – мій улюблений.

МІЙ ІДЕАЛЬНИЙ ДЕНЬ

*Петрова Єва,
учениця 4 класу,
Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради
Запорізької області
(консультант: Корольова Л.М.)*

Доброго дня, вельмишановне журі та учасники конкурсу. Мене звати Єва. Я – учениця 4 класу Запорізького класичного ліцею. І сьогодні я, як звичайна дівчинка, хочу поміркувати на тему «Мій ідеальний день».

Пропоную вам розібратися, що означає слово «ідеальний». На думку сучасних філософів, ідеальний – це зразковий, найкращий, бездоганний. Але мені більш імпонує думка видатного Брюса Лі, який казав, що вершина

ідеальності у простоті. Тому мені здається, що «ідеальний» – це не завжди якийсь фантастичний, неймовірний, суперовий. Це може бути щось просте і близьке кожному, те що припадає людині до душі.

У наш час високих технологій люди або багато працюють, або марнують дорогоцінний час у соціальних мережах та комп'ютерних іграх. І в них не залишається часу на звичайне живе спілкування та відпочинок з родиною. Тому, як на мене, ідеальним днем можна назвати час проведений з рідними та друзями. Це сміх, радощі і просто мрії.

Але кожен з нас особливий! Для когось ідеальний день –. І це – ідеально! Хм... Ідея! Хочу запитати у Вас, що для Вас означає «ідеальний день».

– Добрий день, скажіть, будь ласка, що ви вважаєте ідеальним днем?

– ....

– (Дуже цікаво.) Дякую за відповідь.

– Вітаю, я хочу запитати, що для вас є ідеальним днем?

– ...

О, це дуже круто! Неординарна думка. Треба взяти до уваги. Дякую за відповідь!

А ось у мене все просто. Для мене ідеальний день – це коли спостерігаю за дощем, цілий день дивлюся улюблени кінострічки, коли увесь день ліплю, малюю, катаюся на скейті, роликах або самокат, це коли з друзями чи батьками гуляю, граємо у схованки, займаємося спортом. І це найкращий час у моєму житті, тому що повітря навколо нас наповнене родинним щастям та любов`ю.

Отже, я можу твердо сказати, що для кожного «ідеальний день» – це день, наповнений спілкуванням з близькими та улюбленими справами.

Дякую за увагу.

МІЙ КУМИР

*Плюцій Ульяна,
учениця 4 класу,*

*комунальний заклад «Гуляйпільська спеціалізована
загальноосвітня школа I-III ступенів» Гуляйпільської міської ради
(консультант: Бондарук В.Д.)*

Хочу розповісти вам про свого кумира, легендарну МАДЕМУАЗЕЛЬ, завдяки якій увійшли в моду маленька чорна сукня, червона помада, легка засмага, жіночі брюки, туфельки-балетки та аромат... №5. Все те, що є таким любимим і знайомим усім нам – «сучасним жіночкам». Так, так! Це Коко Шанель – королева моди! Запитаєте мене, чому саме вона?

То ж слухайте!.. Два роки тому Святий Миколай подарував нам з сестричкою ось цю книгу про Коко. І звідки він дізнався, що моя заповітна мрія – бути дизайнером одягу? Мабуть, бачив, як я постійно щось ріжу, шию, вигадую чудернацькі моделі для своїх ляльок.

Так ми поринули у неймовірні життєві пригоди дівчини-сироти, якій судилося перевернути світ моди догори дригом. Це – історія від вічно голодної дівчинки з притулку до впевненої у собі молодої жінки, яка сміливо втілює свою мрію в реальність.

Почалося все з майстрування мініатюрних капелюшків на заміну величезним, які ледь пролазили в двері. Далі Коко взялася і за одяг. Так, під девізом «Гарне лише те, що зручне», жінки позбулися ненависних вузьких корсетів, а маленька Коко перетворилася в ВЕЛИКУ МАДЕМУАЗЕЛЬ.

Одного разу вона з'явилася в опері з незвично короткою зачіскою. Подейкували, ніби в її будинку вибухнула газова колонка і обпалила волосся. Так і стала модною коротка жіноча стрижка. Шанель була невтомною винахідницею, створила дуже багато нового, але перш за все сучасну ЖІНКУ. Ось так, завдяки їй, Святому Миколаю та моїй родині, я вчуся бути собою..., бути іншою, сміливою і наполегливою, досягати цілей та не боятися труднощів!

«Якщо ти народився без крил, не заважай їм рости» – говорила легендарна Коко...

То ж удачі всім у наших мріях і починаннях...

І нехай будуть КРИЛААА....!

РІДНА МОВА МОЯ КАЛИНОВА

*Потоцька Владислава,
учениця 4 класу,
Запорізький навчально-виховний комплекс №42
Запорізької міської ради Запорізької області
(консультант: Косса І.В.)*

Українська мова – мова нашої Батьківщини. Кожен з нас повинен її знати та вивчати. Я українка і пишауся своєю мовою. Я вивчаю мову, стежу за змінами у правописі.

Такі кумедні є слова з'являються, що тато не второпа, гукає на допомогу матусю або брата.

Нешодавно в моого тата були уродини. Він купив торта та пішов гукати до столу матусю і брата. Я не втрималася та з'їла майже половину. Тато повернувся до кухні і хотів було запитати, але я його випередила: «Навіщо залишати на потім те, що можна з'їсти одразу? Тим паче, що я дуже люблю солоденьке!»

– Татусю, тільки ні слова ні кому, що це я скуштувала. Ходімо вже цмулити.

Тато подивився, посміхнувся і промовив нарешті: «Доню, буду, мабуть із тобою вчити українську мову!»

– А чи чули ви про нові зміни у правописі? Я, познайомившись із ними, склада невеличкий твір про матусю. Послухайте!

Моя матуся є членкинею спілки бібліотекарів та часто відвідує катедру літературознавства ЗНУ. У своєму колі серед колег користується пошаною, повагою та часто вислуховує дитирамби на свою честь. А одного разу навіть була запрошена на програму в прямому етері, де розповідала про свою роботу. Матуся постійно вдосконалює свої знання, вивчає рідну мову.

Наймиліша, найрідніша – наша рідна мова.

Це, як пісня слов'їна, це – душа народу.

Слово рідне, милозвучне, серце оживає,

Воно, навіть лід розтопить, камінь розбиває.

– Вивчайте нашу рідну мову!

І, наостанок, дозвольте вам побажати за новими правилами правопису: гідностІ, радостІ, хоробростІ та любовІ!

ОДВІЧНИЙ ВИБІР МІЖ «ХОЧУ» І «ТРЕБА»

Прокопенко Софія,

учениця 4 класу,

Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради

Запорізької області

(консультант: Космакова Л.Є.)

Мене звату Софія, мені 9 років. Переді мною часто постає вибір між «хочу» і «треба», особливо останнім часом, коли я дорослішаю і у мене з'являється все більше обов'язків.

Я вважаю: кожна дитина чи дорослий щодня має вибирати між «хочу» та «треба». Мені іноді здається, що це вічна тема – боротьба «добра» і «зла», протистояння «чорного» і «білого» ... До того ж «добро» і «біле» – це «хочу», а « зло» і «чорне» – це «потрібно».

Звичайно, те, що ми хочемо робити, виходить легко і добре, а те, що треба зробити, на жаль, виконується довше і не завжди нам подобається. Зі словом «треба» всередині нас начебто прокидається маленький чортик, який намагається перешкодити зробити все швидко і добре.

Так ось! Я вважаю, що цього чортика потрібно обдурити, і перетворити «треба» на «хочу».

Наприклад, треба вчити вдома уроки. Перетворення «треба» на «хочу» – не буду відволікатися і вивчу уроки за 40 хвилин, а отже, у мене залишиться достатньо часу на перегляд наступного фільму про Гаррі Поттера.

Або треба прибрати в кімнаті. Перетворення «треба» на «хочу» – витрупил, і буду дихати чистішим повітрям, і не захворію. Як результат – зможу гуляти з друзями, а не лежати в ліжку хворою.

Це прості приклади і завдання можуть бути про інше, але я впевнена, що у кожного в кінці є чудовий стимул. Я розглядаю «треба» під позитивним кутом і вже не зависаю на думках, що можна помилитися або програти. Сміливо

рухаюся ні до чогось неясного, а до своєї мети. Конкретної мети, яка мене надихає!

Те, що раніше здавалося нудним, складним, проблемним, стає цікавим і захопливим. Ставити перед собою цілі і досягати їх. Не вигадувати, як уникнути вирішення завдання, а робити і рухатися далі.

У моєму житті «хочу» і «треба» ведуть постійну не примиренну боротьбу, але результат боротьби залежить саме від мене, від нас, від нашого вибору.

СЛОВО – НЕ ГОРОБЕЦЬ, ВИЛЕТИТЬ – НЕ СПЙМАЄШ

*Сізих Данило,
учень 4 класу,*

*Лисогірський навчально-виховний комплекс
«загальноосвітній навчальний заклад –
дошкільний навчальний заклад» Біленьківської сільської ради
Запорізького району Запорізької області
(консультант: Стадніченко О.А.)*

Людину відрізняє від тварини вміння говорити, отже і мислити. Не кожну людину можна назвати мудрою. Мудрий – це той, хто перш, ніж щось сказати, добре подумає, а іноді навіть промовчить. Тому що «Слово – не горобець, вилетить – не спймаєш». Якщо ти скажеш щось, не подумавши, то вже не повернеш цього. Слова можуть засмутити, образити, принизити когось, тобто ранити. А ми всі знаємо, що після ран залишаються шрами. І навіть, якщо ти вибачишся 100 разів перед людиною, у неї в серці все одно залишиться шрам.

Але слово в умілих устах може бути не тільки мечем, що вбиває, але й дивовижними ліками, що зцілюють. Вміло вжите слово може підтримати, підняти дух, надихнути на гідні вчинки і підняти настрій. Добре слово вчителя допомагає вчитися, мужнє слово батька врятує у боротьбі із негараздами, лагідне материнське – подарує відчуття тепла і любові.

Уявіть, що солонка – це ви, а сіль – це ваші слова. Склянка з водою – це інша людина. Коли ви щось говорите, то ваші слова розчиняються в іншій людині так само, як і сіль у воді. Так, вода залишається прозорою, але ж вона стає соленою. Ось і у людини можуть з'явитися гіркі солоні слези від ваших необдуманих слів.

Тому спершу добре подумай, а потім говори.

МОЇ ЗАХОПЛЕННЯ

*Супрун Анастасія,
учениця 4 класу,
філія Великобілозерського навчально-виховного комплексу №1
(школа-дитячий садок) Великобілозерської сільської ради
Великобілозерського району Запорізької області
Великобілозерська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів № 3
(консультант: Яременко Г.М.)*

Доброго дня, шановне журі! Я, Супрун Анастасія, учениця 4 класу, філії Великобілозерського навчально-виховного комплексу №1 Великобілозерська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів №3. Хочу вам розповісти про те, що я люблю, про своє захоплення. Захоплення у людей різні: хтось любить малювати, співати, збирати марки, в'язати чи шити. Отже, захоплення – це щось таке, чому людина присвячує свій вільний час. Мені теж подобається співати, допомагати мамі, спілкуватися з друзями. Але найбільше, я люблю слухати і читати казки. Вони дуже повчальні. Їх світ зачаровує, в них добро завжди перемагає зло. Недарма люди з давніх часів мріяли про справедливість і щастя, а мрію втілювали у казку. У казках можливо все! Взяти хоча б казки Шарля Перро. У «Червоній Шапочці» ненажерливий злий вовк отримав по заслузі, а Червона Шапочка з бабусею залишилися цілими і неушкодженими. У казці «Спляча красуня» навіть чари не допомогли злій феї. Прекрасна красуня, яка спала сто років, зустріла царевича, з котрим не розлучалася більше ніколи. У повчальній казці «Попелюшка», відверта й ласкова дівчина все вибачила двом доњкам мачухи і взяла їх жити до себе у палац. Для мене казки – справжнє джерело мудрості. У сучасному світі є телевізори, комп’ютери, але вони не можуть замінити книжку. Чим більше я читаю, тим глибше починаю розуміти все навколо. Той, хто любить читати, обов’язково добереться до точних відповідей на запитання, які його цікавлять. І ці відповіді будуть перлинами, знайденими на дні книжкового моря. Дякую за увагу!

Я – ЩАСЛИВА ДИТИНА

*Черних Іван,
учень 4 класу,*

Енергодарський навчально-виховний комплекс

*«дошкільний навчальний заклад-
загальноосвітній навчальний заклад» №9*

Енергодарської міської ради Запорізької області

(консультант: Сухорукова Г.В.)

Щастя... У кожної людини воно різне.

На мою думку, найбільше щастя – відчувати, що я потрібен людям.

Ось я – щасливий, бо у моїй родині панує любов. У мене є класні друзі, чудові вчителі, наймудріші дідусі і бабусі. Вони щодня відкривають мені щось нове.

Щасливий ще й тому, бо я всебічно розвиваюсь, вчу англійську мову, опановую ораторське мистецтво, я – талановитий актор і швидкий плавець.

Я щасливий, бо люблю свою Вітчизну. Об'їздив пів України: бачив Софіївський собор і Вінницький фонтан, Уманський парк, чорноморські кораблі і одеські східці.

Я побував у Греції, Турції, Єгипті. Смакував страви різних країн світу, та смачніше українського борщу, повірте, немає нічого.

Я щасливий від того, що відчуваю красу рідної природи і дбаю про її збереження на радість іншим людям.

Я поважаю працьовитих людей і не боюся ніякої роботи. Коли щось роблю для інших, я почуваюсь не зайвим у цьому суспільстві.

Я щасливий, бо я – українець! Я поважаю свій народ, вчу історію, знаю про подвиги моїх предків і з гордістю розповідаю ровесникам.

Мені тільки 10. Життя – попереду. Наше майбутнє – в наших руках. Головне – жити чесно і справедливо.

У мене щаслива доля і я – найщасливіша людина у світі.

МОЄ ІМ'Я

*Шудрява Василіса,
учениця 4 класу,*

комунальний заклад «Запорізька спеціальна загальноосвітня

школа-інтернат «Орієнтир» Запорізької обласної ради

(консультант: Шмідт Н.П.)

Мене звати Василіса. Я розповім вам про своє ім'я, тому що його можна почути нечасто і воно незвичайне.

Коли ми звертаємося до людини, то навіть не підозрюємо, що ховається за його іменем.

Якось перед уроком психології я пішла в бібліотеку до Людмили Олександрівни. Там було багато книжок, у яких розповідалося про незвичайні імена, такі, як: Ліліана, Сіяна, Мілана, Варвара, Віолетта.

Продзвенів дзвоник на урок, я одержала завдання, прочитала його і дуже здивувалась. Треба було розповісти, чому кожного з нас так назвали, і пояснити походження свого імені.

Я згадала, що читала у книжках, але розповім свою історію, чому мене так назвали.

Коли моя мама була в пологовому будинку, то тато приносив їй постійно квіти, завжди це були васильки.

Тато першим повинен запропонувати ім'я своїй дитині, і він знайшов його – Василіса.

Мого тата цим іменем хотіла назвати моя бабуся, але дідусь не дозволив.

А моя мама погодилась, бо, по-перше, вона обожнювала квіти васильки; по-друге, мої батьки – культурні, поважні люди, і хочуть називати доньку таким ніжним, красивим жіночим іменем.

Коли мені в дитинстві читали казки про Василину прекрасну та премудру, то я слухала їх з великою цікавістю. Це були мої улюблені книжки.

У дитячому садку і в школі, коли ми тільки знайомились, мене запитували: «А як тебе звати?» Я відповідала, що звати мене Василіса. А деякі діти допитувались: «Премудра ти чи прекрасна?»

Усі імена дуже гарні. А коли вже трохи знаєш, що означає ім'я твого друга, подруги, то більше цікавого дізнаєшся про людину. Уявляєш, яка вона.

ЗМІСТ

«ЗАГОВОРИ, ЩОБ Я ТЕБЕ ПОБАЧИВ», або три дні із життя риторичної спільноти Запорізької області Номінація «Добре слово краще за багатство»	3	
ДОШКІЛЛЯ		
<i>Бесчасна Н.</i>	Пам'ятний день моого життя	4
<i>Бобрakov О.</i>	Наше майбутнє	5
<i>Бугайова М.</i>	«Мій садочок – особливий!»	6
<i>Будко А.</i>	Пропоную познайомитись	7
<i>Бурлака К.</i>	Моя сім'я	7
<i>Бут Д.</i>	Я – щаслива дитина	8
<i>Вагіна К.</i>	Моя мрія про мою маму	9
<i>Гаврильченко І.</i>	Пропоную познайомитися	10
<i>Гончаров Г.</i>	Моя маленька батьківщина	11
<i>Єленваренко К.</i>	Чомучка	12
<i>Заболотня М.</i>	Весна	12
<i>Зaborовська Я.</i>	Батькам	13
<i>Коханюк Є.</i>	Моя сім'я	13
<i>Красюк О.</i>	Як я прийшов у цей дивний світ	14
<i>Логвіновська Д.</i>	Чарівний дім	15
<i>Муравйова А.</i>	Пропоную познайомитись	16
<i>Нагорний Н.</i>	Ми – українці	17
<i>Нікітенко Є.</i>	Пропоную познайомитись	18
<i>Ніколенко П.</i>	Відомо навіть малюку, Як добре жити в дитсадку	19
<i>Омельченко П.</i>	Мій успіх	20
<i>Панасюк М.</i>	Моя мрія	20
<i>Плотнікова Д.</i>	Я і моє ім'я	21
<i>Семененко В.</i>	Моє ім'я	22
<i>Столярчук А.</i>	Я – справжній скарб Пологівської землі!	23
<i>Тараненко В.</i>	Я хочу сказати	23
<i>Терещенко А.</i>	Я – маленький українець	24
<i>Тищенко В.</i>	«Хочеться» і «потрібно»	24
<i>Темкин М.</i>	Сказка по-новому	25
<i>Усенко З.</i>	Моя маленька батьківщина	26
<i>Цихова С.</i>	Я – маленька українка	27
<i>Чередніченко М.</i>	Моє ім'я	28
<i>Черненко С.</i>	Моя шанована родина	28
<i>Шаповалова П.</i>	Чарівні предмети	29
<i>Яковенко О.</i>	Пропоную познайомитись	30
1 КЛАС		31
<i>Концур Д.</i>	Мої мрії	31
<i>Малієнко Л.</i>	Таткова помічниця	31

<i>Пузанова Д.</i>	Моя мама – найкраща	32
<i>Шитікова П.</i>	Мій секрет	33
2 КЛАС		
<i>Гринь А.</i>	Хай завжди живе сім'я – мама, тато, брат і я!	34
<i>Закірова О.</i>	Я – щаслива дитина	35
<i>Олександрова М</i>	Моя маленька батьківщина	36
<i>Попов З.</i>	Моя маленька батьківщина	37
<i>Скрима В.</i>	Нашадок славного Байди	38
3 КЛАС		
<i>Авалян Є.</i>	Мої мрії	39
<i>Арсланова А.</i>	Я та я	40
<i>Барановська К.</i>	Не вгадати вам нізащо, Яка з ігор є найкраща!	40
<i>Блажсаєва А.</i>	Моя маленька батьківщина	41
<i>Васільєва В</i>	Чарівні слова	42
<i>Волгіна В.</i>	«Бувають люди, як зорі»	43
<i>Галутва Є.</i>	Я – маленький українець	44
<i>Дерновий К.</i>	Моя школа – найкраща!	45
<i>Жданова О.</i>	Що дарує мені радість	46
<i>Каракуля Д.</i>	Я – маленький українець	46
<i>Клименко О.</i>	Яка ж красива вона – моя Україна!	47
<i>Маврін М.</i>	Я – щаслива дитина	48
<i>Московський В.</i>	Легенда про село Черноземне	49
<i>Паніна В.</i>	Що мене засмучує?	50
<i>Подтепа С.</i>	Що означає поважати старших?	51
<i>Полегонько Н.</i>	Як зробити життя радісним?	52
<i>Проценко К.</i>	Як зробити життя радісним?	52
<i>Сабірова В.</i>	Стосунки між братиком і сестричкою	53
<i>Таран Т.</i>	Я щаслива дитина	54
<i>Ятчук П.</i>	Я – щаслива дитина	55
4 КЛАС		
<i>Бандура А.</i>	«Хочеться» і «потрібно»	56
<i>Вакал М.</i>	Що я не люблю	57
<i>Губа Д.</i>	Що робить життя радісним?	58
<i>Гудзь М</i>	Як зробити життя радісним	59
<i>Долгова К.</i>	Я серед інших людей	59
<i>Капленко К.</i>	Я – щаслива дитина	60
<i>Кулько Є.</i>	Моя школа – найкраща	61
<i>Курносенко Д.</i>	Що означає поважати старших?	62
<i>Лиска Є.</i>	Пропоную познайомитися	63
<i>Макаренко М.</i>	Мої мрії	64
<i>Москаленко Ю.</i>	Я – щаслива дитина	64
<i>Надєїна В.</i>	Я – українка	65
<i>Папіровник В.</i>	Мій улюблений...	66
<i>Петрова Є.</i>	Мій ідеальний день	67

<i>Плющій У.</i>	Мій кумир	68
<i>Потоцька В.</i>	Рідна мова моя калинова	69
<i>Прокопенко С.</i>	Одвічний вибір між «хочу» і «треба»	70
<i>Сізих Д.</i>	Слово – не горобець, вилетить – не спіймаєш	71
<i>Супрун А.</i>	Мої захоплення	72
<i>Черних І.</i>	Я – щаслива дитина	73
<i>Шудрява В.</i>	Мое ім'я	73